

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNIQUES APLICABLE A L'ACORD MARC AMB DIVERSES EMPRESES PER LA PRESTACIÓ DELS SERVEIS DE REALITZACIÓ I REVISIÓ DE MAPES DE PATRIMONI CULTURAL LOCAL DINS LA PROVÍNCIA DE BARCELONA.

Expedient núm.: 2026/0001131

ÍNDEX

1. ANTECEDENTS
2. OBJECTE
3. METODOLOGIA DE TREBALL PER A L'EXECUCIÓ DE CADA CONTRACTE BASAT
4. CONTINGUT DEL MAPA
5. MITJANS PERSONALS I MATERIALS
6. SEGUIMENT DEL CONTRACTE

ANNEXOS

ANNEX 1. TIPOLOGIES D'ELEMENTS PATRIMONIALS

ANNEX 2. ESPECIFICACIONS DELS CAMPS DE LA FITXA

ANNEX 3. CRITERIS PER A LA REDACCIÓ DE LA MEMÒRIA DELS MAPES DE PATRIMONI NOUS I DE LES REVISIONS DE MAPES ANTICS.

ANNEX 4. INFORMACIÓ QUE HA DE FACILITAR L'AJUNTAMENT AL CONTRACTISTA (de nous mapes i de revisions)

ANNEX 5. PAUTES PER A LA PRESENTACIÓ PÚBLICA DE MAPES NOUS I REVISIONS DE MAPES

1. ANTECEDENTS

L'Oficina de Patrimoni Cultural (en endavant OPC) és un servei especialitzat en la cooperació i promoció del patrimoni cultural local. El programa d'Estudis i Projectes està dedicat al suport a les polítiques i estratègies dels ajuntaments en relació amb la conservació, la recerca, la difusió i la dinamització dels béns patrimonials del seu territori, especialment quan no estan vinculats a un servei municipal especialitzat.

Els Mapes de Patrimoni Cultural Local de la província de Barcelona, són un dels recursos que poden sol·licitar els ajuntaments dins d'aquesta línia de suport. Aquest és un recurs tècnic inclòs dins el Catàleg de Serveis anual de la Xarxa de Govern Locals i té per objecte la recollida exhaustiva de dades sobre el patrimoni cultural i natural d'un municipi i la seva valoració. Amb aquesta informació és possible establir mesures de protecció i conservació, i planificar la rendibilitat social del patrimoni per part dels ens locals.

Fins al moment s'han realitzat 237 Mapes de Patrimoni Cultural Local, sempre a sol·licitud dels municipis.

En conjunt, els Mapes de Patrimoni Cultural Local proporcionen als ajuntaments una eina de coneixement global del patrimoni del seu terme municipal. Aporten informació sobre la ubicació, gestió i conservació dels elements patrimonials; permeten establir línies i accions concretes de difusió i faciliten la presa de decisions en el planejament urbanístic i en la protecció.

La realització d'un Mapa de Patrimoni Cultural Local suposa la detecció, inventari, registre, documentació i catalogació dels béns culturals immobles, mobles, documentals, immaterials i naturals del municipi, així com la redacció d'una memòria de valoració dels elements patrimonials del municipi.

2. OBJECTE

L'objecte de l'acord marc és la selecció d'un màxim de 10 empreses per a realitzar i revisar (si s'escau) Mapes de Patrimoni Cultural Local (en endavant Mapa) dels

municipis de la província de Barcelona que sol·liciten el recurs tècnic, a través del Catàleg de Serveis esmentat.

El procediment de selecció de l'empresa que portarà a terme cada un dels Mapes es farà d'acord amb les previsions de la clàusula 2 del PCAP.

Els Mapes objecte d'aquest contracte seran preferentment els de nova creació. També s'hi inclouran les revisions de Mapes antics. S'entén per Mapes antics, aquells que fa 10 anys o més que es van lliurar i que necessiten actualitzar la informació d'un volum important de fitxes i incorporar-ne de noves. Aquesta actuació permet incorporar novetats, actualitzar i/o esmenar les fitxes existents, i millorar fotografies.

Queden exclosos d'aquest acord marc els Mapes d'aquells municipis que siguin d'especial complexitat, que seran objecte d'un procediment de contractació diferenciat per atendre millor les seves característiques singulars. Es consideren d'especial complexitat aquells municipis que tenen una extensió de més de 60km², més de 500 elements patrimonials coneguts i més de 60.000 habitants.

3. METODOLOGIA DE TREBALL PER A L'EXECUCIÓ DE CADA CONTRACTE BASAT.

Cada Mapa es considerarà un contracte basat, i es desenvoluparà d'acord amb la metodologia que consta detallada en el present plec.

El termini d'execució màxim de cada contracte basat serà d'un any a comptar des de la notificació de l'adjudicació del contracte basat.

Cal tenir en compte, però, que cada Mapa té associades unes característiques determinades, en funció de l'extensió física del municipi, dels habitants que configuren els diferents nuclis de població i de la seva evolució històrica. Aquestes característiques són les que determinaran l'import del pressupost base de licitació que es fixarà en el quadre de característiques previst a la clàusula 1.3 del PCAP.

Els annexos adjunts a aquest plec descriuen exhaustivament com s'han de portar a terme els treballs de cadascuna de les fases, tant per a la creació de nous mapes com per a la revisió.

A. Fases per a la realització de nous Mapes:

Fase 1. Reunió de presentació inicial

Reunió inicial de presentació del treball, que serà presencial, hi assisteixen representants de l'OPC de la Diputació de Barcelona (el tècnic de referència del contracte), l'empresa que farà el Mapa i l'ajuntament (els polítics i tècnics implicats en el Mapa).

Des de l'OPC, el tècnic de referència del contracte concertarà la data de la reunió inicial i es procurarà que es faci dins dels 15 dies naturals a la notificació de l'adjudicació.

Fase 2. Buidat bibliogràfic i documental

Implica, per part de l'empresa contractista, la recollida de totes les dades bibliogràfiques disponibles i la informació existent en bases de dades i centres de documentació d'accés públic, inclosos els arxius i museus més propers, si escau, així com tota la informació i documentació de la qual disposi l'ajuntament, tal i com s'explica a l'Annex 4 d'aquest PPT.

Cada ajuntament, al llarg de l'elaboració del Mapa, facilitarà al contractista la informació de què disposi: la bibliografia local, el fons de l'arxiu municipal i especialment aquella documentació inclosa en plans urbanístics o en altres instruments de planejament, aprovats o en curs, si és el cas. Igualment l'ajuntament facilitarà la documentació cartogràfica i la planimetria del terme. També articularà mecanismes de contacte i participació amb els propietaris de béns, afeccionats, erudits i entitats culturals del municipi.

Fase 3. Treball de camp

Consistirà en la recollida d'informació oral a partir dels contactes facilitats per l'ajuntament, i en la visita sistemàtica a tots i cadascun dels elements detectats, els quals es geoposicionaran i s'hi recollirà tota la informació observable, consignant-la en una fitxa de camp segons s'especifica a l'annex 2 d'aquest PPT. També s'hi farà, com a mínim, una fotografia, i com a òptim, tres; tot i que es poden afegir les que vulgueu.

Les fotografies que pugui realitzar l'adjudicatària durant l'execució del contracte no inclouran la imatge de persones físiques identificades o identificables.

En cas que en les fotografies apareguin persones de manera accessòria, aquestes es realitzaran de manera que les persones no resultin recognoscibles sense esforços desproporcionats.

Malgrat les prevencions esmentades, en cas que les persones siguin identificables, si escau, serà recollit el consentiment informat previ de les persones afectades, d'acord amb l'article 13 del RGPD i l'article 11 de la LOPDGDD, i es conservarà la seva evidència que haurà de ser lliurada a la Diputació de Barcelona.

Fase 4. Redacció de les fitxes dels elements que conformen el Mapa

Després de contrastar les fitxes de camp amb la documentació prèvia i de fer les comprovacions oportunes, s'introduirà la informació a la fitxa de la web. Es treballarà dins la plataforma web allotjada en línia (<https://patrimonicultural.diba.cat/>), que es facilita des de l'OPC amb els permisos d'edició corresponents.

Fase 5. Revisió del Mapa i redacció de la memòria

L'empresa contractista lliurarà les fitxes del Mapa, que seran revisades pel tècnic de referència del contracte de l'OPC. Posteriorment el contractista incorporarà les esmenes i comentaris i lliurarà les fitxes definitives.

L'OPC entregarà les fitxes a l'ajuntament per la seva revisió. En aquest moment, es pot valorar la possibilitat de convocar una reunió entre l'OPC i l'ajuntament per comentar la revisió del Mapa. Un cop analitzades les fitxes, el contractista inclourà les esmenes i farà les modificacions que correspongui, segons hagi indicat l'ajuntament.

Un cop finalitzada la revisió de les fitxes, es redactarà la memòria, segons els criteris que es recullen a l'annex 3 d'aquest PPT, que destacarà les potencialitats i necessitats del patrimoni del municipi. La memòria també serà revisada pel tècnic de referència del contracte de l'OPC abans de fer-la arribar a l'ajuntament. Tant les fitxes del Mapa com la memòria seran revisats i validats per l'ajuntament. L'empresa contractista haurà d'incorporar, tant a les fitxes del Mapa com a la memòria, aquelles esmenes i apreciacions que es facin des de l'OPC i des de l'ajuntament.

Fase 6. Lliurament del Mapa a l'ajuntament

Un cop finalitzat tot el procés, l'OPC convocarà una reunió interna amb l'ajuntament per entregar la versió definitiva del Mapa i presentar breument el resultat de la feina. És en aquest moment quan el Mapa s'obre a la visió pública.

Fase 7. Presentació pública del Mapa

Finalment, l'elaboració de nous Mapes de Patrimoni Cultural inclouen sempre una presentació pública al municipi per part de l'empresa contractista i de l'OPC, llevat dels casos en què l'Ajuntament declini de la mateixa.

En aquest acte, l'OPC farà una breu presentació metodològica i l'empresa contractista, amb suport visual digital (presentació en PowerPoint en format xerrada), un resum del Mapa. Les característiques d'aquesta presentació es recullen a l'Annex 5 del PPT.

En el cas que l'empresa contractista hagi ofert la millora del criteri 3 previst a la clàusula 1.11 del PCAP, l'empresa haurà de participar en una segona presentació, sempre que l'ajuntament no declini de la seva execució.

B. Fases per a les revisions de Mapes antics:

Fase 1. Reunió de presentació inicial

Es celebrarà una reunió presencial a les dependències de l'Ajuntament respecteiu on assisteixen representants de la Diputació de Barcelona (el/la tècnica que farà el

seguiment), el contractista que farà el Mapa i l'ajuntament (els representants polítics i tècnics dels ajuntaments respectius). Des de l'OPC es concertarà la data de la reunió inicial, es procurarà que es faci en els 15 dies naturals següents a la formalització del contracte.

Fase 2. Tasques de planificació de la revisió

Aquesta fase comporta, per part de l'empresa contractista, la consulta amb detall de totes les fitxes del Mapa publicat per poder planificar la revisió, tant amb relació a les fotografies que cal actualitzar, com als camps informats i aquelles informacions que hi cal incorporar, actualitzar o esmenar (amb especial atenció als camp de descripció, història, protecció legal i a les coordenades geogràfiques, que caldrà comprovar en totes les fitxes del Mapa).

Amb la finalitat d'actualitzar i millorar les fitxes ja existents al Mapa, caldrà recollir i valorar noves referències bibliogràfiques i fer recerca en inventaris i centres de documentació d'accés públic (inclosos arxius i museus propers), juntament amb aquella informació i documentació que proporcioni l'ajuntament.

Amb aquestes dades aplegades es valorarà, no només l'actualització del contingut i de la informació de les fitxes existents, sinó també la possible incorporació de nous elements patrimonials al Mapa. Caldrà entregar el llistat de possibles nous elements a l'OPC i a l'ajuntament corresponent, amb qui caldrà consensuar-lo.

L'ajuntament corresponent, al llarg del treball, facilitarà al contractista la informació de què disposi i que permeti actualitzar el contingut de les fitxes. També articularà mecanismes de contacte i participació amb informants d'interès (erudits o entitats) i propietaris de béns.

Fase 3. Treball de camp

Durant la fase de treball de camp, es visitaran els elements patrimonials per recollir informacions in situ i fer fotografies. També es podrà recollir informació oral a partir dels contactes facilitats per l'ajuntament.

La visita és imprescindible, en el cas d'incorporar nous elements patrimonials al Mapa, però també cal valorar-la a l'hora de fer la revisió de les fitxes publicades, tant per poder fer noves fotografies com per comprovar l'estat de conservació i l'aspecte actual de l'element. La visita permet contrastar la informació existent a les fitxes i actualitzar-la, si s'escau. Durant aquestes visites in situ, es recollirà tota la informació observable i de cada element i se'n farà, com a mínim, una fotografia.

Les fotografies que pugui realitzar l'adjudicatària durant l'execució del contracte no inclouran la imatge de persones físiques identificades o identificables.

En cas que en les fotografies apareguin persones de manera accessòria, aquestes es realitzaran de manera que les persones no resultin recognoscibles sense esforços desproporcionats.

Malgrat les prevencions esmentades, en cas que les persones siguin identificables, si escau, serà recollit el consentiment informat previ de les persones afectades, d'acord amb l'article 13 del RGPD i l'article 11 de la LOPDGDD, i es conservarà la seva evidència que haurà de ser lliurada a la Diputació de Barcelona.

Fase 4. Revisió i redacció de noves fitxes al web dels Mapes de Patrimoni Cultural (Treball de gabinet)

Un cop feta la visita i aplegades dades i informació dels elements, s'inicia el treball de gabinet. Amb relació a la revisió de les fitxes publicades, caldrà actualitzar i incorporar noves informacions; revisar el redactat de les fitxes (especialment dels camps de descripció i història, on caldrà tenir en compte l'ortografia i ser curós amb l'estil); actualitzar l'estat de protecció; afegir dades als camps que falti completar; adjuntar noves fotografies; ampliar la bibliografia; comprovar i validar les coordenades geogràfiques. Si s'escau, a aquestes tasques esmentades, s'hi podran afegir altres modificacions o millores puntuals a les fitxes, que caldrà valorar per cada Mapa en concret, en funció de les seves particularitats.

Per altra banda, caldrà crear i redactar les fitxes dels nous elements detectats, seguint les indicacions que es detallen a l'annex d'aquest document.

Es treballarà dins la plataforma web allotjada en línia (<https://patrimonicultural.diba.cat/>), que es facilita des de l'OPC amb els permisos d'edició corresponents.

Fase 5. Revisió final del Mapa i actualització de la memòria

L'empresa contractista lliurarà les fitxes corregides i actualitzades del Mapa, que seran revisades pel tècnic de referència del contracte de l'OPC. Posteriorment el contractista incorporarà les esmenes i comentaris fets per l'OPC, si s'escau, i lliurarà les fitxes definitives.

L'OPC entregarà aquestes fitxes a l'ajuntament per la seva revisió final. En aquest moment, es pot valorar la possibilitat de convocar una reunió entre l'OPC i l'ajuntament per comentar la revisió del Mapa. Finalment, el contractista inclourà les darreres esmenes proposades per l'Ajuntament.

Tot seguit es redactarà una memòria dels treballs de revisió del Mapa (que posteriorment l'OPC annexarà a la memòria preexistent) on es recolliran els criteris de la revisió i els nous elements patrimonials incorporats. Aquest document també es revisarà i validarà per l'OPC abans d'incorporar-lo a la memòria preexistent.

Fase 6. Tancament del Mapa

Un cop finalitzat el procés, l'OPC convocarà una reunió interna amb l'ajuntament per lliurar la versió definitiva del Mapa i presentar breument el resultat de la feina. A diferència dels mapes nous (que no s'obren al públic fins que no es lliuren definitivament) en aquest cas el Mapa ja existeix i ha estat visible durant les modificacions.

Si el contractista ha ofert una presentació pública del Mapa, aquesta es realitzarà (en les mateixes condicions que la presentació d'un Mapa nou) llevat dels casos en què l'Ajuntament declini de la mateixa.

4. CONTINGUT DEL MAPA

Els Mapes (tant nous com antics revisats) constaran de:

- Les **fitxes dels elements patrimonials inventariats**, que estaran allotjades en el web “Mapes de Patrimoni Cultural”, www.patrimonicultural.diba.cat. El model de fitxa contindrà les dades que especifica l'Annex 2 d'aquest PPT.
- Una **memòria** dels treballs realitzats, que inclourà valoracions globals i **recomanacions** per a la protecció, conservació, recerca i difusió dels elements inventariats, tant a nivell general com d'actuacions per a cada cas concret, segons es detalla a l'Annex 3. Els guions de les memòries per a cada tipologia (mapes nous o revisions de mapes antics) es detallen en el Annex 3 d'aquest document.

Tots els mapes han d'incloure, com a mínim els elements:

- Declarats Béns Culturals incoats o declarats d'Interès Nacional i d'Interès Local (BCIN i BCIL).
- Inclosos als Catàlegs de béns protegits.
- Inclosos als Catàlegs de masies i cases rurals.
- Jaciments arqueològics i paleontològics inclosos per la Generalitat a l'Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya.
- Inclosos en l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.
- Inclosos a l'Inventari de Patrimoni Industrial de Catalunya.
- Inclosos a l'Inventari de Patrimoni Etnològic de Catalunya.
- Inclosos a l'Inventari del Patrimoni festiu de Catalunya.
- Espais naturals protegits per qualsevol nivell de l'administració (local, provincial, autonòmica, estatal o europea).
- Inclosos a l'Inventari d'Arbres i Arbredes monumentals.
- Altres inventaris rellevants.

Els Mapes han de comprendre la detecció exhaustiva, descripció i valoració dels següents elements patrimonials:

- Patrimoni immoble: edificis, conjunts arquitectònics, elements arquitectònics, jaciments arqueològics i obra civil.
- Patrimoni moble: elements urbans, objectes i col·leccions.
- Patrimoni documental: fons d'imatges, fons documentals i fons bibliogràfiques.

- Patrimoni immaterial: manifestacions festives, tècniques artesanals, tradició oral, música i dansa, i costumari.
- Patrimoni natural: zones d'interès, espècimens botànics singulars i jaciments paleontològics.

5. MITJANS PERSONALS

El contractista posarà a disposició del contracte, com a mínim, els següents mitjans personals:

- 1 tècnic/a que tindrà les següents funcions:
 - Documentació prèvia
 - Treball de camp
 - Treball de gabinet
 - Actualització de la memòria.

6. SEGUIMENT DEL CONTRACTE

L'empresa contractista haurà de realitzar els treballs sota la supervisió de l'OPC i de l'equip de referència de cada ajuntament. L'OPC dirigirà, coordinarà i supervisarà totes les tasques que es descriuen en aquest plec i que el contractista ha de portar a terme.

El seguiment es farà a través de reunions, telefònicament i via correu electrònic. Les reunions podran ser presencials o telemàtiques, a elecció de l'OPC, en el cas de les reunions presencials seran en tot cas a la província de Barcelona.

Així mateix, l'empresa contractista mantindrà l'OPC informada de l'evolució dels treballs i de qualsevol incidència que es produeixi en el transcurs de l'execució de les tasques objecte d'aquest contracte. L'OPC, al seu torn, s'encarregarà d'informar els responsables de l'ajuntament.

A l'inici del contracte el contractista i el tècnic de referència del contracte de l'OPC acordaran els terminis de treball que garanteixi el compliment de totes les fases descrites en el temps màxim indicat en l'oferta del contractista. El tècnic de referència del contracte farà un seguiment dels treballs i els terminis, que seran d'obligat compliment.

Els treballs a realitzar seguiran les fases establertes a l'apartat 3 d'aquest plec, per cada tipologia (nous mapes i revisions). Els contactes entre empresa contractista i l'ajuntament es limitaran a aspectes purament tècnics.

Àrea de Cultura

 Gerència de Serveis de Cultura
 Oficina de Patrimoni Cultural

ANNEX 1. TIPOLOGIES D'ELEMENTS PATRIMONIALS
A. DEFINICIÓ DE LES TIPOLOGIES

Els diversos elements patrimonials inclosos en els Mapes han de correspondre a alguna de les figures de les següents tipologies:

AMBIT	CODI / TIPOLOGIA	DEFINICIÓ
1.Patrimoni immoble	1.1.Edificis	Edificis singulars amb valor arquitectònic, artístic, històric, etnològic, identitari, religiós o industrial, entre d'altres.
	1.2.Conjunts arquitectònics	Diversos edificis que formen un conjunt o estructures complexes compostes per diversos elements edificats
	1.3.Elements arquitectònics	a) Elements rellevants d'un edifici: parts singulars d'edificis, elements d'origen arquitectònic que ja no formen part de cap edifici, i elements que formaven part de l'entorn inherent d'un edifici b) Estructures arquitectòniques de menor entitat, de caire rural i popular, aïllades
	1.4.Jaciments arqueològics	Jaciments arqueològics de qualsevol tipus i cronologia. Inclou estructures en estat de ruïna severa.
	1.5.Obra civil	Obres d'enginyeria de caràcter públic o comunal.
2.Patrimoni moble	2.1.Elements urbans	Monuments o elements commemoratius o ornamentals instal·lats a la via pública
	2.2.Objectes	Objectes singulars, formin part o no d'una col·lecció, de titularitat pública o privada, i sigui accessible o no.
	2.3.Col·leccions	Sèries coherents d'objectes, segons criteris de cronologia, tipologia, especialitat, propietat, de titularitat pública o privada, i siguin accessibles (visitables) o no.
3.Patrimoni	3.1.Fons	Sèries d'imatges (fotografies o films, per exemple)

documental	d'imatges	que formen un fons o una col·lecció, segons criteris que poden ser temàtics o de propietat, entre d'altres.
	3.2.Fons documentals	Sèries de documents que formen un arxiu o una col·lecció, de propietat pública o privada, segons criteris que poden ser especialitat, temàtics o de propietat, per exemple.
	3.3.Fons bibliogràfics	Sèries de llibres que formen part d'un arxiu, biblioteca o col·lecció, de propietat pública o privada, que tinguin un valor històric i patrimonial.
4.Patrimoni immaterial	4.1.Manifestacions festives	Festes populars locals, en la seva globalitat, o destacant una activitat singular específica dins la festa, formin part o no del cicle festiu anual, religiós o laic; siguin de caire tradicional (antigues) o recents; estiguin en vigor (vives) o bé que s'hagin perdut.
	4.2.Tècniques artesanals	Manifestacions singulars i específiques de la localitat o del seu entorn en relació amb els oficis, l'artesanía o la gastronomia, per exemple.
	4.3.Tradició oral	Qualsevol referència d'origen no literari (transmesa oralment) relacionada amb llocs o elements del terme, com ara contes, llegendes; toponímia; refranys; dites o fets històrics -verídics- a través de memòria oral.
	4.4.Música i dansa	Manifestacions musicals tradicionals singulars i específiques de la localitat o el seu entorn que estiguin en vigor (vives) o bé que s'hagin perdut. Per exemple, cançons, danses o goigs.
	4.5.Costumari	Maneres d'actuar o de fer, comportaments socials, actituds, específiques de la localitat o el seu entorn que estiguin en vigor (vives) o bé que s'hagin perdut.
5.Patrimoni natural	5.1.Zones d'interès	Zones que tenen un valor o interès específic a causa de les seves característiques botàniques, ecològiques, zoològiques, geomorfològiques o

		paisatgístiques, encara que hagin estat creades o alterades per intervencions antròpiques.
	5.2.Espècimens botànics singulars	Elements botànics de caire singular (un exemplar, o diversos exemplars que formen una unitat aïllada), normalment arbres, que tenen un interès botànic, històric, simbòlic o identitari, físic, urbà, toponímic o exòtic, per exemple.
	5.3.Jaciments paleontològics	Jaciments paleontològics o zones que tenen un valor o interès de caire paleontològic, hagin estat objecte d'excavació o no.

B. CRITERIS I EXEMPLES EN RELACIÓ A LES TIPOLOGIES

1. Patrimoni immoble

1.1. Edificis

Edificis singulars amb valor arquitectònic, artístic, històric, etnològic, singular, religiós o industrial, entre d'altres. Exemples:

- Edificis religiosos: esglésies, capelles, ermites, rectories, per exemple (de qualsevol època).
- Masies i cases rurals, més o menys isolades (sempre que no estiguin constituïdes per diverses edificacions constituint conjunt).
- una masia amb els elements inherents adossats (com ara, era, pou, tanca, pallissa o cort) és edifici, no conjunt.
- Edificis testimoni d'activitats agropecuàries i etnològiques:
 - pallisses, corts, corrals (si no formen part d'una masia).
 - barraques de vinya, barraques de pastor, aixoplucs, per exemple.
 - Coeteres, entre d'altres.
- Edificis artesanals i industrials:
 - fàbriques, bòbiles, teuleries, papereres, fassines, vapors, fargues, tallers, naus industrials, ...
 - molins (fariners, paperers, o similars).
 - caves, cellers cooperatius.
 - pous de glaç, pous de neu o de gel, congestes.

- estacions de tren.
- forns (de calç, de guix, de terrissa, de teules, de vidre, per exemple), que constitueixin una edificació notable. En el cas de petits forns adossats a altres immobles o isolats (forns de pega, de pa, d'oli de ginebre, entre d'altres) es consideraran elements arquitectònics.
- Cases urbanes (per exemple, de gust noucentista).
- Edificis singulars, com escoles de la Mancomunitat, hostals, palaus, una antiga presó o una antiga farmàcia.
- Edificis contemporanis (d'ús residencial o industrial) que tinguin un reconeixement arquitectònic o des del punt de vista del disseny (per exemple, un premi FAD o una obra d'un arquitecte conegut).
- Habitatge on va néixer, viure o morir un personatge il·lustre o on va tenir lloc un fet històric rellevant (encara que l'immoble no tingui interès arquitectònic, cal tenir en compte que pot tenir un valor identitari, històric o sentimental).
- Seu d'una entitat o institució rellevant amb una llarga tradició històrica, com en el cas que es tracti, per exemple, d'un ajuntament, cooperativa, casino o ateneu. Sempre que l'edifici sigui la seu original; tot i que l'immoble no tingui interès arquitectònic pot tenir valor identitari o sentimental.
- Mercats
- Torres, castells d'un sol cos, baluards, panys de muralla, entre d'altres.
- Torres de telègraf
- Torres d'aigua
- Arquitectura menor de caire militar, com ara, búnquers o refugis.

Els immobles històrics de caràcter "arqueològic" d'una certa monumentalitat també es consideren edificis (i no, jaciments arqueològics). Per exemple, edificis d'època romana com poden ser monuments funeraris, columbaris, edificis d'espectacles o edificis termals.

1.2. Conjunts arquitectònics

Diversos edificis que formen un conjunt, o estructures complexes composades per diversos elements edificats. Exemples:

- Casc urbà, barri, plaça o carrer amb diversos edificis que globalment tenen interès.

- Grans masies formades per diverses estructures arquitectòniques.
- Monestirs.
- Castells de diversos cossos; conjunts o perímetres emmurallats; fortaleses.
- Complexos industrials que inclouen diversos cossos.
- Colònies industrials o residencials.

Es poden fer fitxes de “conjunt arquitectònic” o bé, fer una fitxa individual de cadascun dels elements del conjunt (que es podran relacionar entre elles).

Les fitxes de “carrer” abasten els edificis (propietat privada), no el carrer -la calçada-com a tal (propietat pública). Si la calçada té interès intrínsec, s’ha de fer un altra fitxa (si és com a camí o carretera, és obra civil; si és el paviment, com a element arquitectònic).

1.3. Elements arquitectònics

En aquest apartat s’inclouen 2 accepcions:

a) Elements rellevants d’un edifici. Normalment, es tracta d’edificis poc rellevants (dels que no cal fer fitxa) que presenten elements singulars que sí que són rellevants i que cal fitxar. També és possible destacar elements singulars (i fitxar-los) dins d’un edifici fitxat. Això només s’admet en el cas d’elements excepcionals, perquè la fitxa de l’edifici ja permet destacar i descriure els seus diferents elements.

- Parts d’edificis: es tracta de singularitzar elements destacables d’un edifici, com per exemple portals de casa, d’església o de muralla, porta (de fusta), finestral, vitrall, rosetó, reixa forjada, llinda (amb inscripció o decorada), columna, capitell, gàrgola o capella de paret.
- Llar de foc, forn, comuna, bugader.
- Rellotge de sol, decoració escultòrica, paret amb decoració (esgrafiada, policromada o amb grafitis o escrits), escut esculpit, mènsula, pintures murals, inscripció o plafó decorat, entre d’altres.
- Elements d’origen arquitectònic procedents d’un antic edifici que han estat desplaçats i reaprofitats en altres edificis, com ara finestral, vitrall, llinda, porta

(de fusta), columna, capitell, dec. escultòrica, bugader, estela funerària, inscripció pedra o pedra de molí).

- Rètols o plafons publicitaris rellevants.
- Elements que formaven part de l'entorn inherent d'un edifici (sempre i quan no es fitxi l'edifici o l'edifici hagi desaparegut).
- Safareig, pou, era, bassa, salera, fresquera / nevera, cup i tines (de vi o d'oli), tina de glans o similar.
- Pèrgola
- Xemeneia
- Petits forns isolats o adossats. És el cas de forns de pega, de pa o d'oli de ginebre.

Si aquests elements formen part d'edificis que ja tenen una fitxa pròpia, cal relacionar (associar) cadascuna de les fitxes dels elements amb la de l'edifici al que pertany (i viceversa) a través del camp específicament dissenyat per això.

- b) Estructures arquitectòniques de menor entitat, de caire rural i popular, aïllades.

Elements que testimonien activitats domèstiques (no relacionades directament amb una casa o que no formen part directament d'una casa); elements aïllats que testimonien activitats econòmiques, de caire industrial, artesanal i agropecuari; i altres elements de caire religiós o administratiu. Per exemple:

- Creus de terme, o altres tipus de creu (in situ).
- Pous, sínies, basses, abeuradors, cups, cisternes, safareigs, bugaders, túnels de desaigua, mines d'aigua.
- Oratoris, comunidors, capelletes i fornícules a l'aire lliure.
- Ermitoris (excavats a la roca).
- Panteons funeraris en cementiris o altres estructures funeràries aïllades; esteles i lloses o inscripcions funeràries in situ.
- Fites de terme, padrons.
- Saleres.
- Places carboneres.
- Fresqueres domèstiques.
- Fonts (no urbanes i amb estructura arquitectònica).

- Altres estructures de pedra seca (en casos molt determinats), com ara marges i feixes molt rellevants; cocons, clapers, escales de marge o recers.
- Estructures menors de caire militar, com trinxeres i similars.

Els vestigis edificats de menor entitat de caràcter “arqueològic” també es consideren elements arquitectònics (i no jaciments arqueològics), excepte els elements megalítics, que es consideren jaciments.

Les creus de terme, els escuts heràldics de pedra, i els elements arquitectònics (sencers o fragments) que es trobin fora del seu lloc original o dipositats en un museu, equipament o casa, seran considerats patrimoni moble (2.2. objecte) i no element arquitectònic.

1.4. Jaciments arqueològics

Jaciments arqueològics de qualsevol tipus i cronologia, entesos com a restes sota cota 0 o estructures enrunades sobre cota 0, i independentment que hagin estat objecte d'excavacions arqueològiques. Inclou estructures en estat de ruïna severa.

En qualsevol cas, s'inclouen com a mínim tots els elements inclosos a l'Inventari Arqueològic i Paleontològic de la Generalitat de Catalunya que siguin de caràcter arqueològic. Exemples:

- Jaciments arqueològics clàssics (amb estructures visibles o excavades), com per exemple poblats, vil·les romanes o sitges.
- Necròpolis.
- Estructures megalítiques, per exemple dolmen o menhir.
- Jaciments arqueològics en cova.
- Jaciments arqueològics deduïbles per troballes en superfície (ceràmica o sílex, entre d'altres).
- Masos, esglésies i castells que tinguin estructures enrunades en superfície que no permetin una lectura global de l'edifici.
- Edificis que hagin estat destruïts i hagin desaparegut, però dels quals és possible que quedin vestigis al subsol.
- Pintures rupestres.

- Jaciments subaquàtics, derelictes (vaixells enfonsats), o similars, en cas de municipis costaners (si l'ajuntament no indica el contrari), les fitxes dels jaciments subaquàtics queden ocultes a la versió pública per garantir la seva protecció i seguretat, o bé cal posar les coordenades de l'Ajuntament.
- Fosses de la guerra civil.

Com s'ha indicat, prima la classificació tipològica dels elements per sobre del seu caràcter "arqueològic" (entès com a cronològic). En aquest apartat es fixaran els "jaciments" tal com els s'ha descrit, però no les edificacions més o menys senceres. Per tant:

- Es fixaran com a edifici, i no com jaciment, les grans construccions (romanes) més o menys senceres (monuments funeraris, columbaris, edificis termals, o d'espectacles, per exemple).
- Es fixarà com a element arquitectònic les estructures (romanes) de menor format (com poden ser forns o cisternes, entre d'altres).
- Es fixarà com a obra civil les estructures (romanes) d'enginyeria (com ara aqüeductes, preses, vies o pedreres).
- Es fixarà com a Objectes (patrimoni moble) les esteles, inscripcions epigràfiques, *cupae*, i similars que no estiguin *in situ*.
- Els jaciments paleontològics no es fitxen com a jaciment arqueològic, sinó com a element natural.

Quan l'element és una ruïna d'un edifici antic (un castell, un mas...) i les estructures visibles permetin reconèixer la seva forma perquè conserva parets o manté part del sostre, per exemple, cal classificar-lo com a un edifici. Si per contra, les estructures estan molt enrunades sense possibilitats de reconèixer l'alçat a simple vista, cal classificar-lo com a jaciment (tot i que les restes estiguin sobre la cota 0 i no se'n coneguin restes al subsol).

Excepcionalment, és factible que un element o un lloc es fitxi doblement com a jaciment i com edifici quan el jaciment del subsol correspon a un edifici o a una fase anterior sense relació de continuïtat (ex. una *vil·la* romana -jaciment- sota una església o una masia -edifici-).

En qualsevol cas, l'objectiu d'aquesta tipologia de fitxes és registrar jaciments arqueològics, no les intervencions arqueològiques com a tal. Si hi ha diverses intervencions sobre un únic jaciment, es farà una única fitxa per al jaciment i dins es detallaran les excavacions realitzades.

Per raons de seguretat, no es geolocalitzaran els jaciments subaquàtics en la seva posició real. En aquests casos, cal posar les coordenades de l'ajuntament.

1.5. Obra civil

Obres d'enginyeria de caràcter públic o comunal, o d'interès comunitari (no domèstic). Com per exemple:

- Camins i carrerades.
- Ponts.
- Gual empedrat.
- Aqüeductes, canals, rescloses, recs, mines d'aigua.
- Mines.
- Pedreres.
- Carrers o places (estrictament, sense comptar amb els edificis).
- Cementiri (si escau).

Les estructures d'aquesta tipologia de caràcter "arqueològic" també es consideren obra civil i no jaciments arqueològics. Per exemple, edificis d'època romana com aqüeductes, estructures de via, ponts o pedreres.

2. Patrimoni moble

2.1. Elements urbans

Monuments o elements commemoratius o ornamentals instal·lats a la via pública, o a cementiris (i que es poden traslladar). Exemples:

- Monuments o elements commemoratius, amb escultures, monòlits, plaques o plafons a l'espai públic.

- Obres artístiques situades en places, carrers o rotondes. Art urbà (art mural, grafits, mosaics, o similar).
- Elements arqueològics, etnològics i/o industrials traslladats del seu context original i amb finalitats ornamentals (per exemple, una premsa de vi, una creu, un element arquitectònic o arqueològic, una màquina de tren... en una plaça o en una rotonda)
- Panteó de cementiri.
- Fonts urbanes rellevants.

2.2. Objectes

Inclouen objectes singulars, formin part o no d'una col·lecció, de titularitat pública o privada, i siguin accessibles, o no. Exemples:

- Sant Crist, imatge romànica, retaule, penó i estàndards d'entitats, sarcòfag, quadre de pintor cèlebre, meteorit, inscripció romana, estela, figureta prehistòrica, cotxe, màquina de tren, elements agropecuaris (com poden ser trulls d'oli, premses de vi, moles o rodes de molí, arades, corrns, carros o tractors). Poden estar en un museu o col·lecció, en una casa particular, en una seu d'entitat, o a l'ajuntament.

També s'han d'incloure objectes singulars i rellevants originaris del municipi ubicats fora del municipi (per exemple, en un museu comarcal o nacional).

Les creus de terme, els escuts heràldics de pedra, i els elements arquitectònics (sencers o fragments) descontextualitzats que es trobin dipositats en un museu, equipament o casa, seran considerats patrimoni moble i no element arquitectònic.

Els elements d'origen arquitectònic procedents d'un antic edifici que han estat desplaçats i reaprofitats en altres edificis seran considerats patrimoni immoble (1.3 element arquitectònic).

2.3. Col·leccions

Sèries coherents d'objectes, segons criteris de cronologia, tipologia, especialitat o propietat, de titularitat pública o privada, siguin accessibles o no. Com a "col·lecció"

s'han de considerar tant el fons d'un museu (si n'hi ha) com cada una de les col·leccions privades que es detectin. També es poden segmentar algunes d'aquestes col·leccions segons criteris de cronologia, tipologia o, especialitat, entre d'altres, si la seva importància o singularitat ho justifica. És a dir, es pot fer una fitxa per a totes les col·leccions d'un museu o d'un particular, o bé fer diverses fitxes per a cada una de les col·leccions que la formen, per criteris tipològics o disciplinaris.

Cada col·lecció correspon a una ubicació física única. Exemples:

- Col·lecció de la Masia R, col·lecció privada del Sr. X, col·lecció del museu X; col·lecció filatèlica del Sr. X, col·lecció arqueològica del Sr. X, col·lecció d'eines del camp de la masia R, col·lecció de planxes de la masia R, col·lecció arqueològica del Museu local, col·lecció paleontològica del Museu Local, col·lecció d'arades del Museu Etnològic Z, col·lecció d'exvots, o similar.

3. Patrimoni documental

3.1. Fons d'imatges

Sèries d'imatges (fotografies o films, per exemple) que formen un fons o una col·lecció, de propietat pública o privada, segons criteris temàtics o de propietat, entre d'altres.

S'inclouen sèries que es puguin detectar en museus, arxius i en casos de particulars. Cal que siguin sèries o fons amplis (s'haurà de descartar si es tracta d'una col·lecció de molt poques imatges; en aquests casos, la troballa es pot esmentar a la memòria dins l'apartat "elements no fitxats").

Només en casos excepcionals, es podran segmentar algunes d'aquestes sèries segons criteris temàtics si la seva importància o singularitat ho justifica. Exemples:

- Fons d'imatges del Sr. X, Fons fotogràfic de l'Arxiu Municipal, o Fons d'imatges de la Festa Major de l'Associació Y, per exemple.

3.2. Fons documentals

Sèries de documents que formen un arxiu o una col·lecció, de propietat pública o privada, segons criteris d'especialitat, temàtic o de propietat, entre d'altres. S'inclouen els arxius existents com a institucions, així com les sèries o col·leccions documentals que es puguin detectar dins i fora del terme, en museus públics (com arxius comarcals municipals, nacional) o en d'altres arxius privats, com els arxius eclesiàstics o els d'entitats particulars.

En qualsevol cas, l'Arxiu Municipal ha de tenir una fitxa sempre, com a fons documental. L'OPC subministrarà la informació de què disposi en el cas que l'arxiu formi part de la Xarxa d'Arxius Municipals.

També cal fer fitxa de l'arxiu o arxius parroquials, en cas d'existir-ne, ja estigui al municipi o a l'arxiu de la diòcesi.

Només en casos excepcionals, es podran segmentar algunes d'aquestes sèries segons criteris temàtics si la seva importància o singularitat ho justifica. Exemples:

- Fons documentals de l'Arxiu Municipal, de l'Arxiu Comarcal referides al municipi, de l'Arxiu Parroquial, Fons documental del Sr. X, Fons documental de l'Associació Y, Fons documental de la Masia R, dietari de la Masia R, o similar.
- Per exemple, dins l'arxiu municipal: el fons documental d'un prohoms, d'un sindicat, d'una empresa, o els llibres d'actes del segle XVII que es conserven, o similar.

En el cas d'un document singular (un sol document) de gran rellevància (per exemple, la carta de poblament del municipi, el document on s'esmenta el nom del municipi per primera vegada, un dietari o la declaració oficial del municipi com a carrer de Barcelona), es pot fer fitxa específica. La tipologia en aquest cas, ha de ser la de Fons documental) i no Objecte, tot i seu un bé individual.

3.3. Fons bibliogràfics

Sèries de llibres, revistes o materials editats o impresos que formen part d'un arxiu, hemeroteca, biblioteca o col·lecció, de propietat pública o privada, que tinguin un valor històric i patrimonial (per tant, d'una certa antiguitat), i que es puguin detectar en museus, arxius, entitats o en mans de particulars.

No s'inclouen els fons de les biblioteques existents ni els seus fons d'història local.

En tot cas, es pot fixar la part del seu fons que sigui classificable com a "patrimoni bibliogràfic", si en té. Exemples:

- Fons bibliogràfic de l'Arxiu Municipal, Fons bibliogràfic local de la Biblioteca Municipal, Fons bibliogràfic de l'Arxiu Parroquial, Fons bibliogràfic del Sr. X, Hemeroteca (municipal o privada), col·leccions completes de revistes d'àmbit local d'una certa antiguitat o col·lecció de goigs.

Els goigs tenen consideració de Patrimoni Immaterial, ja que es valora el seu caràcter com a manifestació musical i no estrictament el seu "suport" en paper imprès (que en tot cas tindria més caràcter bibliogràfic que documental). Aquesta tipologia d'element es refereix a goigs directament relacionats amb el municipi. Una col·lecció de goigs de diverses procedències sí que tindria caràcter de col·lecció (fons bibliogràfic).

4. Patrimoni immaterial

4.1. Manifestacions festives

Festes populars locals, en la seva globalitat, o destacant una activitat singular específica dins la festa, en qualsevol dels seus vessants:

- que formin part o no del cicle festiu anual, religiós o laic.
- que siguin de caire tradicional (antigues) o recents (creades recentment, però amb un alt grau de consolidació i arrelament).
- que estiguin en vigor (es mantenen vives actualment) o bé, que s'hagin perdut (en aquest cas, convé fer una descripció per si es decideixen recuperar).

Exemples:

- Festa Major d'Estiu i/o Festa Major d'Hivern, si escau; festes majors de barris si són realment rellevants; aplecs; festa de la verema; processó; pessebre vivent o fires (com les medievals o les agrícoles, per exemple).
- O dins d'una festa, una activitat rellevant: correfoc, ball de gegants, caramelles, revetlles o jocs específics d'un lloc.

4.2. Tècniques artesanals

Manifestacions singulars i específiques de la localitat o el seu entorn en relació als oficis, l'artesanía o la gastronomia, entre d'altres. Exemples:

- Tècniques agropecuàries.
- Tècniques o elements de transformació (com ara artesanía i indústria).
- Tècniques arquitectòniques.
- Solucions remeieres.
- Receptes de cuina, rebosteria.
- Productes naturals propis del lloc.
- Darrers artesans i tallers d'oficis.

4.3. Tradició oral

Qualsevol referència d'origen no literari (transmesa oralment) relacionada amb llocs, fets o elements del terme. Exemples:

- Contes, llegendes.
- Interpretacions toponímiques.
- Refranys, dites, expressions o paraules autòctones.
- Fets històrics -verídics- a través de memòria oral.

Al camp "descripció" caldrà exposar detalladament la llegenda o fet.

Si l'element té una rellevància relativa i està directament relacionat amb un altre bé patrimonial tangible (un edifici), la informació es pot incloure a la fitxa corresponent a aquest bé sense necessitat d'obrir-ne una de nova.

4.4. Música i dansa

Manifestacions musicals tradicionals singulars i específiques de la localitat o el seu entorn que estiguin en vigor (es mantenen vives actualment) o bé, que s'hagin perdut (en aquest cas, si és possible es pot mirar de recuperar les lletres). Exemples:

- Cançons, corrandes, melodies, caramelles.
- Sardanes (amb lletres o títols relacionades amb el municipi).
- Danses, balls.

- Goigs.

En aquest apartat, es recullen elements intangibles, immaterials (orals). Si el que hi ha és una partitura, un document, o un llibre amb cançons o melodies, s'ha de classificar com a patrimoni documental.

Els goigs tenen consideració de Patrimoni Immaterial ja que es valora el seu caràcter com a manifestació musical i no el seu “suport” en paper imprès. Els goigs estaran directament relacionats amb el municipi i cadascun ha de disposar d'una fitxa pròpia.

En casos excepcionals, es podran agrupar conjuntament en una sola fitxa diverses manifestacions musicals que tinguin trets comuns (un mateix autor, una mateixa tipologia) (per exemple, caramelles, sardanes). No s'inclou l'obra d'un músic, en genèric, encara que sigui natural del municipi.

4.5. Costumari

Maneres d'actuar o de fer, comportaments socials, actituds, específiques de la localitat o el seu entorn que estiguin en vigor (es mantenen vives actualment) o bé que s'hagin perdut. Exemples:

- Sopars funeraris; determinats ritus funeraris, de petició de mà o de casament; amulets; pregàries en determinades dates; misses de conreu; manar el dol; salpàs; o determinats càstigs públics.

5. Patrimoni del Medi Natural

5.1. Zones d'interès

Zones que tenen un valor o interès específic a causa de les seves característiques botàniques, ecològiques, zoològiques, geomorfològiques o paisatgístiques, encara que hagin estat alterades per intervencions antròpiques. Lògicament, segons el tipus de municipi (si és rural o urbà), el patrimoni natural tindrà un valor relatiu diferent.

Si un municipi està enclavat total o parcialment en un Parc Natural, s'haurà de fer una fitxa per aquest parc de manera global, però també se'n podran fer fitxes concretes

sobre determinades parts del conjunt, que es podran vincular gràcies a les eines de relació de fitxes. Exemples:

- Estructures geològiques o geomorfològiques: volcà; coves naturals, covetes, esquerdes, avencs, abrics i dolines; pedres de formes singulars; afloraments geològics; estratotips... Punts d'interès geològics (inventariats per la Generalitat de Catalunya).
- Zona definida per l'aigua: fonts naturals (no obrades), deus d'aigua, rierols, torrents, aiguamolls, cascades, gorgs, llacs o estanys (naturals o artificials), la riba d'un riu, canyissars, o similar.
- Zona d'interès botànic o hídric, encara que hagi esta habilitat per a esbarjo públic amb fonts o taules.
- Jardins d'interès cultural o històric, i parcs urbans (si formen part de l'entorn d'un edifici o d'una plaça, poden formar part de la fitxa corresponent).
- Lloc Històric (escenari d'un fet històric en un indret de caire natural, sense estructures antròpiques).
- Zona agroforestal (és a dir, amb transformació antròpica) o de conreu (ídem), de forma excepcional (únicament si es tracta de conreus molt específicament locals, o residuals, o bé, per raons paisatgístiques).
- Arbreda, bosc, o zona de interès botànic.
- Zona amb espècies botàniques endèmiques, úniques o exclusives (Hi ha casos excepcionals, però existeixen: plantes que creixen a determinada altitud, flora exòtica que s'han plantat modernament en llacs artificials, orquídies pròpies de determinats aiguamolls, per exemple).
- Zona on hi ha una activitat específica d'una o varies espècies zoològiques o botàniques. Per ex. àrea declarada ZEPA (Zona d'especial protecció d'aus).

En relació amb la fauna, cal deixar clar que no pot ser matèria d'inventari una determinada espècie zoològica, ja que no és exclusiva d'un terme municipal, i per la intrínseca condició semovent dels animals. La solució per reflectir una determinada riquesa de flora i fauna no passa per definir espècies concretes, sinó per definir una determinada zona on aquestes espècies tenen una activitat o presència singular (per exemple, pel que fa a fauna salvatge, una zona de nidificació, freqüentació o d'abeurament; una zona Natura 2000 o ZEPA; o un corredor de trànsit).

5.2. Espècimens botànics singulars

Elements botànics de caire singular (un exemplar, o diversos exemplars que formen una unitat aïllada), normalment arbres o arbredes (pinedes, alzinars, rouredes,...), d'interès botànic, històric, identitari o simbòlic.

En aquest apartat cal incloure els exemplars declarats per l'ajuntament (Catàleg d'arbres) o per la Generalitat (que són de dos tipus: arbres i arbredes monumentals, i arbres i arbredes d'interès local i comarcal), així com altres exemplars que tinguin una forta significació sense estar protegits.

A tall informatiu, la Generalitat fa en els seus inventaris les distincions següents: Arbre monumental, Arbre d'interès comarcal, Arbre d'interès local, Arbreda d'interès comarcal, Arbreda d'interès local. Ells consideren arbreda a partir de 6 exemplars.

Exemples:

Espècimens que tenen un interès:

- Botànic (espècies protegides o en perill d'extinció).
- Històric (arbres centenaris).
- Simbòlic o commemoratiu (vinculats a personatges o fets; exemple: el llorer que va plantar Verdaguer a l'església de Sant Esteve de Vinyoles de Masies de Voltregà).
- Físic (arbres monumentals).
- Urbà (defineix un parc públic singular).
- Toponímic (arbre que dona nom i identitat a un barri).
- exòtic (arbres forans).

5.3. Jaciments paleontològics

S'entén per jaciments paleontològics les zones o jaciments que tenen un valor o interès de caire paleontològic, hagin estat objecte d'excavació o no. Es distingeixen dels jaciments arqueològics (que estan considerats patrimoni immoble) en què els paleontològics presenten registres fòssils de tipus botànic o zoològic anteriors a la presència humana. En qualsevol cas, s'inclouen com a mínim tots els elements inclosos a l'Inventari Arqueològic i Paleontològic de la Generalitat de Catalunya que siguin de caràcter paleontològic. En aquest cas, no s'indicaran les coordenades

geogràfiques exactes per tal de protegir el jaciment, i s'indicaran les coordenades de l'ajuntament. Exemples:

- Jaciments amb restes fòssils de restes de vertebrats, niuades de dinosaures, impressions i rastres de petjades (icnites), restes foliars ja siguin empremtes de fulles o fruits, jaciments de bivalves incloses les seves formes complexes com esculls coral·lins, o similars.

C. TRACTAMENT D'ALTRES ELEMENTS

Tractament d'“elements no fitxats”

També se'ns poden presentar altres elements, poc singulars o dubtosos, que no hauran de ser inclosos en el Mapa com a fitxa i que hauran de ser inclosos en una llista a un apartat d'elements no fitxats” a la memòria.

Es tracta, entre d'altres, dels següents elements:

- Poc rellevants (per exemple edificis que no reuneixen prou valors, col·leccions d'objectes o de fotografies poc singulars).
- Desapareguts o destruïts (un cop comprovat) però que inicialment s'havien contemplat per informació oral o bibliogràfica, o que tenen certa rellevància tot i haver desaparegut.
- No localitzats, tot i que se'n tenen notícies (orals o bibliogràfiques).
- Pertanyents a municipis limítrofs (que inicialment s'havien contemplat perquè la bibliografia o la gent del municipi afirmava, erròniament, que pertanyien al terme objecte d'estudi, o que tot i estar en el municipi veí, tenen una important relació amb el municipi en estudi).

Tal com s'explica a l'Annex 3 (memòria), cal incloure a la memòria un capítol amb aquests elements no fitxats. Es poden presentar en forma de taules o un llistat que de redacció lliure. Cal que estiguin ordenats per les tipologies establertes.

Es tracta d'un capítol clau perquè, davant dels dubtes de fitxar o no determinats elements que potser no tenen prou valors o prou significació, aquest capítol permet descartar-los sense perdre la informació recollida. Això també permet ser més selectius a l'hora d'establir quins elements s'inclouen al Mapa. Davant del dubte, es recomana ser selectiu, no fitxar l'element i incloure'l en aquest capítol. En definitiva,

davant del dubte de fitxar o no un element de rellevància relativa, es pot prendre l'opció de no obrir fitxa sabent-hi que la informació sobre aquell element està recollida a la memòria del Mapa.

La memòria permet recollir informació sobre elements desapareguts en el terme. Per molt important i/o recent que hagi estat el bé desaparegut o destruït, no se li ha d'obrir fitxa, a no ser que pugui ser classificat com a jaciment.

Elements que no s'ha de fitxar mai

En tot cas, **hi ha elements que mai no s'han de fitxar:**

- Entitats i associacions culturals, esportives ni d'altres tipus.
- Esdeveniments i fets històrics.
- Festivals i altres esdeveniments culturals (no festius).
- Biblioteques.
- Altres equipaments culturals.
- L'escut municipal.
- Personatges il·lustres (vida i obra).
- Revistes locals (recents).
- Renoms.
-

Els Mapes són inventaris d'elements del patrimoni cultural, no és el cens de recursos culturals del municipi. No es tracta de documentar l'activitat cultural, sinó aquella que té un determinat component patrimonial, històric, tradicional (material o immaterial).

De vegades hi ha la necessitat de reflectir l'existència d'**associacions rellevants, per la seva activitat, per la seva implantació, per la seva antiguitat**. Cal fer-ho, però no com a "entitats", sinó fent fitxa d'aquella activitat tradicional o festiva que organitzen, si és aquesta la seva caracterologia, o fent fitxa del seu arxiu o fons documental, que és realment el que reflecteix la seva "antiguitat". Si la entitat, per exemple un ateneu o una cooperativa, té una seu important que val la pena fitxar, es fitxarà l'edifici com a tal, no l'entitat, tot i que l'edifici podria no tenir un valor arquitectònic però sí simplement simbòlic (pel fet de ser la seu de l'entitat). Si tot i això, hi ha una necessitat de fer una menció expressa d'aquesta realitat associativa, es pot fer un apartat específic a la memòria.

També es pot emprar la memòria per desenvolupar altres aspectes que no han de ser considerats fitxa per no ser objectivables, ni tant sols com a patrimoni immaterial (com per exemple l'escut municipal, la toponímia, determinats fets històrics, la vida i l'obra de personatges il·lustres o la bibliografia local). Un bé pot ser fitxat per la relació amb un personatge (per exemple, la casa on va néixer, tot i que la casa no tingui cap altre valor) o perquè és una obra artística d'aquell personatge (com ara una casa, una pintura, un manuscrit o una partitura original). Es poden fer tantes fitxes com obres es detectin al municipi. El que no es pot fer és fitxar genèricament la seva obra, per exemple, els llibres publicats, o la música composta. De la mateixa manera hem de considerar els fets històrics. Es podran fixar un camp de batalla (com a "lloc històric" dins l'apartat 5.1.) o una casa on es va signar un tractat molt important (com a edifici, 1.1), que són escenaris que testimonien un fet lligat a un element que esdevé patrimonial per la seva càrrega simbòlica, però no és el fet com a tal el que es fitxa.

ANNEX 2. ESPECIFICACIONS DELS CAMPS DE LA FITXA

A. CAMPS DE LA FITXA

Per tal de documentar els elements que formaran cada Mapa, els tècnics redactors hauran d'introduir la informació de cada element *en línia* dins el model de fitxa de la plataforma web on es troben allotjats els mapes. Per això, en el moment d'iniciar la feina, el tècnic de referència del contracte de l'OPC donarà d'alta al tècnic redactor dins del Mapa del municipi que ha d'elaborar amb permisos d'edició, que li permetrà editar i omplir les fitxes directament. L'alta com a editor serà vigent fins la finalització de la revisió final de les fitxes. L'accés a la informació de les esmentades fitxes el realitzarà únicament personal autoritzat i prèvia autenticació.

Es facilitarà un manual d'usuari de la web <https://patrimonicultural.diba.cat/> que estarà disponible des del perfil d'editor dins de l'accés restringit. Els tècnics redactors trobaran la informació bàsica de les funcionalitats de la web en aquets document.

A mesura que s'obren les noves fitxes, aquestes es numeren automàticament de forma correlativa. És dir, el tècnic redactor no ha d'assignar un número ja que es genera de forma automàtica.

La fitxa de cada element consta de diversos camps d'informació:

Obligatori / No obligatori	Els camps obligatoris estan marcats amb un *. S'han de complimentar el major nombre de camps de la fitxa possible, d'acord amb el volum d'informació disponible. Els camps dels que no hi hagi informació es podran deixar en blanc.
Tancats / Oberts	Alguns dels camps són tancats (és a dir, disposen un menú desplegable d'opcions), i d'altres són de text lliure.
Extensibles / de text	Tots els camps lliures tenen un espai il·limitat per entrar text, tot i que s'ha de tenir en compte que es tracta d'una fitxa informativa de l'element, no d'escriure un llibre o un manual.

Es recomana emplenar el màxim d'informació possible a cada element.

Cal ser curós amb la redacció dels camps descriptius, tant amb relació a l'estil com amb l'ortografia. Cal utilitzar termes tècnics i vocabulari específic sense abusar de tecnicismes i buscant sempre ser el més comprensible possible (cal recordar que els Mapes també estan dirigits al públic general interessat en el patrimoni, no únicament als tècnics ni als especialistes).

Per tal de facilitar les cerques al web, en el cas de l'**art mural** és obligatori incorporar "art mural" com a **terme clau** a les observacions.

Cada fitxa té uns apartats/pestanyes bàsiques que agrupen la informació i que seran visibles a la fitxa de consulta pública:

- Ubicació,
- Classificació,
- Descripció,
- Història i
- Bibliografia.

Estat de validació *: per indicar l'estat de redacció de cada fitxa.

- **Esborrany**: quan encara hagueu de seguir treballant en la fitxa
- **Per validar**: quan l'hagueu acabat i queda pendent de revisió del tècnic de l'OPC
- **Validat**: únicament poden validar els tècnics de l'OPC un cop han revisat la feina i la consideren acabada.

IDENTIFICACIÓ:

Denominació * Nom propi del bé.

Cal posar el nom més conegut, més comunament emprat. Si hi ha dos noms o més (p. ex. dos topònims que fan referència al mateix element o dues maneres diferents d'escriure un mateix topònim), cal posar-los tots, posant en primer lloc el principal o més habitual. Si hi ha altres noms (noms antics detectats a la bibliografia, als mapes, per fonts orals, en els catàlegs urbanístics o en els inventaris previs, com els de la Generalitat), s'han de posar a "Observacions".

La denominació sempre s'ha d'escriure amb la **primera lletra en majúscules i la resta en minúscules**.

Cal posar directament el topònim, sense fer referència al tipus de bé, en el cas de les cases i masies (Ex. és correcte Cal Paretès; no "Masia de Cal Paretès"). Si es tracta d'una església, d'un element arquitectònic, o un bé moble o documental, si que cal indicar el tipus de bé: per exemple, **Església de Santa Maria de Paretès**, Pou de Cal Paretès, finestral de Cal Paretès, Col·lecció d'eines de Cal Paretès; o Fons d'imatges de Cal Paretès.

En cas de tenir dubtes sobre l'ús de majúscules i minúscules, es pot consultar el llibre d'estil de la Diputació de Barcelona: <https://llengua.diba.cat/maj%C3%BAscules-i-min%C3%BAscules>

No es pot repetir la mateixa denominació en fitxes de diferents elements. Si es dona el cas, per exemple, que una masia i un jaciment es diuen igual, cal posar davant algun distintiu. Per exemple, "Jaciment de Cal Paretès". També es poden numerar els elements. Ex. Barraca de Can Paretès 1, Barraca de Can Paretès 2.

Núm. Fitxa *

Número de cada fitxa. L'aplicació web genera automàticament el número de fitxa, que no es pot modificar. També són automàtics l'INE i el nom del municipi.

Imatges *

El Mapa ha d'incloure com a mínim una fotografia que identifiqui l'element, però l'ideal és almenys afegir-ne tres que permetin veure'l de forma clara tot i que no hi ha limitació en el nombre d'imatges. La primera fotografia haurà de ser de conjunt. És imprescindible reflectir l'estat actual del bé amb imatges actuals i preferiblement fetes per l'autor.

Les fotografies que pugui realitzar l'adjudicatària durant l'execució del contracte no inclouran la imatge de persones físiques identificades o identificables.

En cas que en les fotografies apareguin persones de manera accessòria, aquestes es realitzaran de manera que les persones no resultin recognoscibles sense esforços desproporcionats.

Malgrat les prevencions esmentades, en cas que les persones siguin identificables, si escau, serà recollit el consentiment informat previ de les persones afectades, d'acord amb l'article 13 del RGPD i l'article 11 de la LOPDGDD, i es conservarà la seva evidència que haurà de ser lliurada a la Diputació de Barcelona.

És possible posar, de manera complementària, fotos alienes o històriques (de llibres, fotos antigues de particulars, de l'estat del bé anys enrere, fotos de festes facilitades per l'ajuntament, fotos aèries,...). També es poden posar mapes, plantes o dibuixos. En tots aquests casos cal posar la referència (autor, propietari, any...) de cada fotografia o dibuix. Únicament no es posaran fotos quan es tracti d'alguns béns immaterials (costums, llegendes, cançons...) en cas que no se'n disposi. En el cas d'exemplars naturals com arbres, es farà una foto de conjunt, una de l'exemplar i una altra de la fulla.

Un cop acabada la feina, les fotografies s'han de lliurar a l'OPC tal i com s'especifica a la Nota 3.

LOCALITZACIÓ:

Coordenades * Situació geogràfica de l'element.

La web permet buscar al mapa (posant el topònim o un topònim proper) o bé posant les coordenades geogràfiques o les coordenades UTM ETRS89. Només cal moure el punter i situar-lo sobre l'element. Un cop desada la fitxa, les dades es conservaran.

En el cas de voler posar les coordenades en UTM, el mateix programa demana que s'esborrin les geogràfiques per tal de poder fer la cerca. Un avís informatiu indica com s'han d'entrar les dades geogràfiques.

Les coordenades UTM sempre han de tenir 6 dígits la X i 7 dígits la Y, mitjançant el sistema de coordenades ETRS89, que és el sistema actualment vigent. El programa buscarà automàticament les coordenades en els altres sistemes.

Cal comprovar que les coordenades informades han quedat correctament desades.

- En el cas de patrimoni moble o documental ubicat en altres municipis (museus, arxius...), es posaran les coordenades de l'ajuntament.
- En el cas del patrimoni immaterial també, excepte en aquells casos en els quals el bé inventariat s'associï a un lloc concret.
- En cas d'elements immobles de gran extensió com per exemple camins, boscos, parcs, o similars, cal posar les coordenades d'un punt intermedi que es decidirà entre els autors que elaboren el Mapa.
- Tal i com s'ha indicat a l'Annex 1, les coordenades dels jaciments paleontològics i subaquàtics no es registraran per raons de seguretat, indicant, les coordenades de l'ajuntament.

Alçada

Altitud o alçada (aprox.) en metres sobre el nivell del mar (msnm). Aquest camp no és obligatori omplir-lo, atès que no apareix a la versió pública del Mapa. És opcional.

Lloc / adreça

Es tracta d'indicar el lloc (històric, geogràfic) dins del terme on es situa el bé (vall de..., antiga parròquia de..., barri de..., casc urbà, agregat de..., urbanització, ...).

També es pot indicar amb punt cardinals: SO del municipi i similars. Si es coneix adreça postal, aquest és el camp on posar-la (carrer i número). En casos de nuclis urbans, indicar nom d'aquest, carrer i número. No cal codi postal. En cas de patrimoni immaterial, es pot deixar en blanc.

Emplaçament

Ubicació física i geogràfica del lloc on s'ubica el bé, o manera d'arribar-hi, a partir de dades topogràfiques, cardinals, o distàncies. Molt breu (el camp es molt reduït).

Exemples: a 300 m. a l'E. de la riera.; al km. 7 de la carretera; al primer revolt a la dreta després de can Aguilar, en direcció Vilallums. En alguns casos (si està al casc urbà; si hi ha adreça) ja n'hi ha prou amb el camp anterior "lloc/adreça" i aquest camp "emplaçament" es pot deixar en blanc.

CLASSIFICACIÓ:

Àmbit * i Tipologia *

Nom de la tipologia d'elements. Hi ha dos menús desplegable:

- El primer desplega àmbits genèrics (immoble, moble, documental, immaterial i natural).
- El segon, desplega les subcategories o tipologies dins de l'àmbit seleccionat.

Número Inventari Generalitat i altres inventaris

Cal indicar si el bé està donat d'alta als inventaris de la Generalitat de Catalunya:

- IPAC Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya;
- IPAPC Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya
- IPIC Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya
- IPEC Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya
- Inventari del Patrimoni Festiu

Accessibles als portals de patrimoni de la Generalitat de Catalunya. Cal especificar a quin inventari, mitjançant les abreviatures que es proposen al final del capítol (nota 3) i a continuació, el número. Cal incloure el número si consta en els esmentats inventaris.

També s'ha d'indicar si consta en altres tipus d'inventari reconeguts com per exemple:

- Inventari de rellotges de sol dels Països Catalans de la Societat Catalana de Gnomònica.
- Wikipedra de l'Observatori del paisatge.
- Cens de simbologia franquista del Memorial Democràtic de Catalunya.

Si el bé no consta a cap inventari, el camp s'haurà de deixar en blanc.

Titularitat *

Propietat. El programa només accepta “Pública”, “Privada” i “Privada accessible”.
El tipus “Públic” correspon a elements de propietat de les administracions públiques.

El tipus “Privat” correspon als elements propietat d’entitats, empreses o particulars de caràcter privat. En el cas dels elements de patrimoni moble i/o documental de titularitat privada, serà necessari el document d’autorització de dades (veure indicacions a continuació) per incloure la informació al Mapa, per part del propietari que pot decidir si vol aparèixer a la versió pública o restringida del mapa segons la tipologia d’element.

En el cas d’elements del patrimoni moble i/o documental privat que puguin ser consultats a la versió pública del Mapa, es marcaran amb la titularitat “Privat accessible” (com per exemple arxiu parroquial propietat de l’Església, d’una col·lecció d’una entitat o una empresa que és visitable, o similars). D’aquesta manera, es diferencia entre les col·leccions d’objectes i documentació privades que són visibles per al públic, d’aquelles que resten visibles només als consultors i editors del Mapa (personal de l’ajuntament i personal de l’OPC de la Diputació de Barcelona).
En cas de patrimoni immaterial, cal posar sempre “pública”.

Titular

Les dades sobre el propietari de l’element cal omplir-les de la següent manera:

- En el cas de béns immobles de titularitat pública (ajuntament o altres administracions) no cal indicar la referència cadastral sinó que s’ha d’especificar la propietat (nom i adreça de l’ens).
- En el cas dels béns immobles (inclosos els naturals) privats, cal indicar la referència cadastral de l’element (Ref. Cad.: xxxxxx). Excepció, si es tracta d’una institució o entitat privada (de l’església, associacions, entitats financeres, determinades empreses), s’ha de posar el nom i adreça de l’ens i/o entitat que correspon, i marcar també el tipus de propietat “Privat”.
- En el cas del patrimoni moble i/o documental de titularitat privada (particular o institució), sempre requerirà d’una autorització signada de la propietat per

permetre que l'element s'integri al Mapa. Existeixen dos supòsits (i dos models d'autorització):

- Que formi part de la versió pública del Mapa (caldrà seleccionar “privat accessible”).
- Que formi part a la versió íntegra del Mapa (caldrà seleccionar “privat”). En aquest cas no serà visible a la versió pública del Mapa i en cap cas es publicarà cap dada personal que identifiqui o pugui identificar als titulars.
- Existeixen dos models d'autorització per als propietaris, que el tècnic de referència del contracte de l'OPC facilitarà als tècnics redactors. Aquests documents es signaran per duplicat (un per al propietari i un per a l'OPC, que el farà arribar a l'ajuntament el dia del lliurament oficial del Mapa).
- En el cas d'un element amb més d'un propietari (per exemple un conjunt de cases, un parc natural,...) només cal posar “Diversos propietaris”.
- En cas del patrimoni immaterial, deixar el camp en blanc.

Accés

Camp tancat de menú desplegable. Les opcions són cinc: fàcil, difícil, obert, restringit, sense accés.

S'entén com a “accés” la possibilitat d'arribar fàcilment fins on està ubicat el bé, no a la possibilitat “accedir-hi” al seu interior. Així, una casa particular de valor patrimonial estarà tancada al públic, però pot ser visible des del carrer, per tant el seu accés és “fàcil”. En canvi, una casa emboscada, una fita, una font, una barraca... en un indret difícil d'arribar, serà d'accés “difícil”. L'opció “restringit” està pensada principalment per béns mobles o documentals que es troben en espais amb una restricció horària o sota demanda com a un arxiu, un museu, o una casa particular, per exemple).

L'accés “obert” s'utilitzarà per a elements immaterials vigents i naturals, sempre que no tinguin accés restringit o sense accés.

Estat de Conservació

Menú desplegable de tres opcions per als redactors: “Bo” “Regular” i “Dolent”.

En els casos de “Regular” o “Dolent”, serà obligatori omplir el camp següent “notes de conservació”.

Advertència: L'empresa contractista no podrà utilitzar MAI dins el Mapa aquesta opció del desplegable. L'opció “Desaparegut” només pot ser utilitzada pels administradors del sistema des de l'OPC ja que està reservada per aquells elements que han desaparegut (perquè han estat destruïts o enderrocats) amb posterioritat a la realització del Mapa, però dels que es vol mantenir el record per diferents motius.

Notes Conservació

Camp de text lliure, on s'ha d'indicar quin és l'estat de conservació (per exemple, si el bé ha estat restaurat, o si és el cas, explicar les restauracions que hagi tingut, l'any de realització,...), i en tot cas, serà obligatori d'omplir quan l'estat de conservació sigui “Regular” o “Dolent”. En aquests casos, indicar les patologies detectades (per exemple, en ruïna, esquerdes, despreniments,...).

En cap cas, no s'han de fer propostes de restauració o rehabilitació (que es poden incloure, si és el cas, al capítol de recomanacions de conservació de la memòria associada al Mapa), ni judicis de valor sobre la causa de la degradació, a no ser que aquesta hagi estat definida en un document de patologies o sigui clar el motiu.

Fitxes associades

Aquest apartat permet relacionar fitxes de la Base de dades entre si. Cal buscar les fitxes obertes que tenen una relació entre elles (sigui per proximitat física, perquè formen part d'un mateix immoble o d'un mateix conjunt, perquè comparteixen topònim, o d'altres situacions) a través del cercador que s'obre automàticament, i relacionar-les. El mateix programa permet fer la cerca per topònim.

El cercador de fitxes permet relacionar entre sí fitxes que s'ha obert dins del Mapa que s'està fent, i també relacionar altres fitxes existents en d'altres Mapes fets amb anterioritat, de les quals hi ha informació suficient per establir una relació amb la fitxa de l'element nou que s'està obrint.

PROTECCIÓ:

Protecció *

Camp tancat de menú desplegable amb quatre opcions: inexistent; legal; física; i legal i física. Si el bé està protegit o catalogat mitjançant alguna figura jurídica o administrativa, s'haurà de posar "legal" i especificar la figura emprada en el desplegable que s'obrirà a continuació. Si el bé no està afectat per cap figura de protecció legal, posar "inexistent".

L'opció "física" es reserva per als casos molt evidents en què el bé estigui protegit de forma física (per exemple, un jaciment tancat; un museu o edifici amb alarmes; una vigilància jurada; o un fons documental dins d'un arxiu, per exemple.). Es pot detallar aquesta protecció al requadre següent si s'escau. Però un simple edifici normal (amb una porta tancada) no tindria aquesta consideració. En el cas que un bé tingui estigui protegit legalment i tingui una protecció física, s'indicarà "legal i física".

Tipus de protecció*

El següent camp és un menú desplegable que permetrà posar el tipus legal de protecció: BCIN, BCIL, EPA, BPU, Parc Nacional, arbre o arbreda d'interès, festa declarada, Xarxa Natura 2000, Patrimoni UNESCO, Biosfera UNESCO.

Seguidament cal omplir el camp de protecció Europea i l'atribut Inspire (tipus), en el cas dels elements en els quals s'obri el desplegable amb les següents equivalències:

Tipus protecció	Protecció europea (Inspire)	Atributs o tipus
BCIN	Nacional Monument record	(l·listat a triar)
Parc Nacional	IUCN	-Parc nacional
Xarxa natura 2000	Natura 2000	-Àrea d'especial conservació -Àrea especial de protecció -Lloc d'importància comunitària
Patrimoni UNESCO	UNESCO World Heritage	-Natural -Cultural

		-Cultural/natural
Biosfera UNESCO	UNESCO Man and Biosphere Programme	-Reserva de la Biosfera UNESCO

Observació protecció

Cal citar el planejament urbanístic municipal (*Catàleg de béns a protegir* i altres instruments anàlegs o anteriors). També citar, si escau, el *Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable* (tot i que aquest document no atorga una protecció legal).

Cal posar núm. de registre d'un element del Catàleg del Patrimoni Cultural Català, la llei de protecció, i l'any de l'instrument.

Per exemple, en el cas d'un BCIN: R-I-51-0501. Es pot posar també el núm. i data de DOGC. En cas de manca d'espai, es pot ampliar al camp "Observacions" i/o citar l'instrument a la Bibliografia. En algun cas, es pot esmentar el tipus de protecció física, si escau (per exemple tanca; alarmes; vigilància jurada...). Si l'element es troba en altres catàlegs o planejament que li atorguin un altre tipus de protecció legal s'ha d'indicar en aquest camp (per exemple, que es trobi dins d'un Parc Natural).

Data d'aprovació

Posar la data d'aprovació legal.

INFORMACIÓ DE L'ELEMENT

Descripció *

Camp de text lliure que ha de detallar ordenadament sobre les característiques físiques del bé. La descripció ha de ser clara, amb una extensió suficient per descriure tot l'element de forma identificativa. Tot i que el camp de text no té límit de caràcters, no es busquen textos excessivament llargs que resultin de difícil comprensió ni massa extensos.

Es recomana que la primera paraula sigui la denominació tipològica del bé (exemples: església, capella, castell, masia, camí, pont, llegenda, festa, bòbila, pou de glaç, tractor, estela funerària,...). La descripció haurà d'estar ordenada d'allò més general a allò més particular, o per parts (per exemple, per façanes d'un edifici, o per plantes).

Cal descriure els aspectes arquitectònics i artístics dels béns immobles i mobles, amb detall dels components que el fan singular. Cal descriure en què consisteixen les festes, els costums, o reproduir les llegendes i textualment els goigs. També descriure breument els continguts de les col·leccions o sèries documentals.

S'ha de tenir en compte que la descripció ha d'estar correctament redactada i que, sense defugir els conceptes tècnics necessaris com per exemple els arquitectònics, ha de ser entenedora per a un públic general no expert. Cal vigilar i ser curós amb l'ortografia.

No està permès fer copia de textos íntegres redactats per una altra persona sense una correcta citació (entre cometes i citació de l'autor i referència de l'obra). Tot el que no sigui ben citat serà considerat plagí. El plagí no està permès.

Observacions

En aquest camp es poden esmentar aspectes col·laterals que no s'escaiguin en altres camps de la fitxa.

- Altres noms de l'element, si en té, o n'ha tingut.
- Toponímia relacionada.
- Informacions sobre l'entorn: característiques (boscós, conreus), detalls sobre la situació geogràfica, vies d'accés, proximitats a rieres o carreteres, entre d'altres.
- Ampliacions o detalls sobre els "usos". Per exemple, si s'ha posat que un edifici té un ús "productiu" especificar: restaurant, casa de colònies, explotació agropecuària, botiga o fàbrica de xxx, si escau. Si un equipament és municipal i té un ús "administratiu o cultural", Cal indicar si és una escola, un centre cívic, una biblioteca, un CAP o un altre tipus d'equipament.
- Referències a la cartografia emprada, o dades sobre l'autoria o època de les fotos incloses, en cas que no siguin realitzades pels autors del Mapa (cal

indicar si es tracta de fotos antigues, d'un arxiu, subministrades per l'ajuntament, o el supòsit que convingui).

- Esmentar la existència d'elements immobles o mobles de l'entorn o de detalls que no mereixen fitxa individualitzada. En aquest cas es pot tractar de pous, eres, rellotges de sol, corròns, moles, premses de gàbia, o inscripcions en llindes, entre d'altres.
- Esmentar l'existència de béns mobles o documentals dins d'un edifici, que poden tenir un cert interès però que no mereixen fitxa individualitzada.
- En el cas d'excavacions arqueològiques, indicar dades com la campanya, any i noms dels arqueòlegs.
- En el cas de pintura mural urbana cal posar al camp observacions la indicació concreta: "art urbà".

Història

Sempre que es tingui informació, és un camp que s'ha d'omplir, amb informacions històriques relacionades amb el bé, de manera resumida (si convé, citant la bibliografia). Tot i ser un camp de text lliure sense límit de caràcters, no es tracta d'escriure un llibre, sinó d'anotar els principals fets històrics relacionats amb l'element.

Exemples: informació sobre l'evolució històrica i arquitectònica d'un edifici, els antics propietaris (tenint especial atenció de no posar cap dada identificativa dels propietaris i/o habitants actuals), mencions documentals, fets històrics relacionats amb el bé, o resultats d'excavacions arqueològiques, entre d'altres.

No es permet la còpia literal de textos publicats, a no ser que sigui referenciats correctament (entre cometes i citant la font de forma correcta: segons Roig (1980:12) o segons Roig (1980); o posar (ROIG, 1980) o ROIG (1980:12) al final de frase. Tot text que es detecti com a còpia literal no citada, serà considerat plagiat.

Cal redactar aquest camp amb un llenguatge planer i entenedor adreçat a un públic general no expert.

Estil/època

Camp de menú desplegable de selecció múltiple. Aquest camp inclou dues informacions diferents que cal omplir sempre que es pugui:

- Època (s'ha d'omplir sempre)
- Estil (sempre que sigui possible) Per exemple: un element gòtic també és medieval.

El desplegable -tancat- inclou:

Estil				Època	
▪ Barroc	▪ Alfonsí	▪ Expressionism	▪ Hiperrealisme	▪ Prehistòric	▪ Carolingi
▪ Bizantí	▪ Avantguardes	▪ e	▪ Historicista	▪ Paleolític	▪ Modern
▪ Gòtic	▪ Eclecticisme	▪ Fauvisme	▪ Informalisme	▪ Neolític	▪ Contemporani
▪ Grec	▪ Impressionism	▪ Cubisme	▪ Minimalisme	▪ Edat dels Metalls	▪ Precambrià
▪ Manierisme	▪ e	▪ Dadaisme	▪ Naïf	▪ Antic	▪ Paleozoic
▪ Mossàrab	▪ Isabelí	▪ Constructivisme	▪ Pop art	▪ Ibèric	▪ Mesozoic
▪ Preromànic	▪ Modernisme	▪ Surrealisme	▪ Popular	▪ Romà	▪ Cenozoic
▪ Renaixement	▪ Neoclàssic	▪ Art Decó	▪ Racionalisme	▪ Paleocristià	▪ Paleogen
▪ Rococó	▪ Realisme	▪ Abstracció		▪ Medieval	▪ Neogen
▪ Romànic	▪ Romàntic	▪ Expressionism e abstracte		▪ Visigot	
				▪ Islàmic	

Segle

Segle o segles (posar una forquilla si s'estén en diferents segles) de realització del bé, quan sigui possible. Si no es coneix, es deixarà el camp en blanc.

Any

Any de realització del bé en aquells elements que sigui possible i conegut. Si no es coneix l'any exacte, deixar el camp en blanc.

Autor de l'element

Autor del bé en aquells elements que sigui possible i es conegui l'autor. En ocasions hi pot haver més d'un autor (per exemple: l'arquitecte, el promotor, el constructor, o altres persones vinculades amb la creació).

Ús Actual

Camp de menú desplegable tancat amb les opcions: Administratiu, Científic, Cultural, Estructural, Lúdic, Ornamental, Productiu, Religiós, Residencial, Sense ús, Simbòlic, Social, Altres.

Exemples: en immobles es pot posar "sense ús", "residencial", "religiós", "social", "productiu", segons convingui. Si és una festa, "lúdic" o "social", o bé "sense ús" si ha desaparegut. Un arxiu tindria ús "cultural" o "administratiu". Un objecte de museu, "cultural" "científic/cultural". Un camí, carrer, vial, pont o plaça tindrà ús "estructural" o bé "social" perquè són espais públics. Un cementiri o una escola té també ús "social". Un monument a la via pública pot ser "ornamental" o "simbòlic". Si en un immoble s'hi viu, l'ús és residencial; si hi ha una activitat econòmica (industrial, agropecuari, botiga, restaurant o conreu), és productiu; si està abandonat o enrunat, és "sense ús". Un jaciment arqueològic (no visitable, no excavat, o similars) és també "sense ús". Si un immoble té diversos usos, posar "altres" i concretar-ho a "Observacions".

Bibliografia

Referències bibliogràfiques que s'han utilitzat per elaborar la fitxa que fan al·lusió directa al bé. (Màxim 4.000 caràcters amb espais).

Per les cites, s'ha d'emprar el **sistema americà**. Exemples:

- En el cas d'un llibre o monografia: ROIG, Josep (1980). Avia en el cor. Ajuntament d'Avià.
- En el cas d'un article de revista o d'una comunicació a un congrés: ROIG, Josep (1980). "Avia en el cor". L'Avenç, núm. 234, juliol 1980 p. 11-23.

Tot i que a la memòria ja hi ha la bibliografia completa, es recomana posar la cita sencera a les fitxes.

Es presentarà **ordenada alfabèticament**, en una línia per a cada referència.

Enllaços d'interès

Incloure enllaços web sempre que es pugi i siguin fonts contrastades i fiables. Serveix per posar un enllaç si l'element és citat a una pàgina web (també s'inclouran links de vídeos si és el cas). Cada url ha d'anar acompanyada d'una descripció o títol, que és el que es veurà com enllaç a la fitxa.

DADES DE REGISTRE

Autor de la Fitxa*

Autor/redactor material de la fitxa, nom del professional responsable del Mapa o membre del seu equip, i nom de l'empresa, si escau.

Data registre fitxa*

Data de confecció de la fitxa (és obligatòria una data exacta).

Autor de la revisió

Aquest cap només s'omplirà en el cas de revisions de Mapes existents, en aquelles fitxes modificades posteriorment a la realització inicial del Mapa.

Data de la revisió

Data de revisió o modificació de la fitxa. Aquest cap només s'omplirà en el cas de revisions de Mapes existents, en aquelles fitxes modificades posteriorment a la realització inicial del Mapa.

A sota de tot de la fitxa hi apareixen els botons següents:

- “Visible per tothom”, que és una informació inactiva per als redactors (apareix en gris).
- “Publicat”, apareix marcat per defecte. Si es desmarca, la fitxa es perdrà i no es pot recuperar. Els redactors del Mapa no tenen habilitat aquest botó.

- “DESA”, cal desar per tal que tot el que s’ha entrat a la fitxa es guardi. Si el sistema demana que poseu l’estat de validació heu de tornar a dalt de tot i posar “esborrany” o “per validar”, depenent de l’estat de finalització de cada fitxa.

Durant la redacció del Mapa, en el cas que el redactor del Mapa s’hagi equivocat omplir dades, no es pot suprimir mai una fitxa. En aquest cas, el redactor es posarà en contacte amb el tècnic de referència de l’OPC per informar de l’error i per determinar la solució. En cas d’error, més que la supressió de la fitxa, es pot optar per sobreescriure-la i emprar-la per incorporar-hi les dades d’un altre element.

B. NOTES I ALTRES ESPECIFICACIONS SOBRE ELS CAMPS DE LA FITXA

Nota 1. Béns Protegits

És obligatori indicar en els Mapes si el bé fitxat està catalogat amb alguna figura de protecció administrativa o jurídica de caire normatiu, citant la figura o instrument i el seu numero de registre si en té.

Recordem que el Patrimoni Immoble pot ser:

- BCIN (Generalitat)
- EPA (Generalitat) (Només jaciments arqueològics)
- BCIL (Ajuntament: per declaració singular art. 17 Llei 9/1993 o per Catàleg Urbanístic)
- BPU o Bé protegit (Ajuntament: per Catàleg Urbanístic o altre instrument de planejament)
- Tot i no ser estrictament una eina de protecció, es pot indicar en el camp “observacions de protecció” de la fitxa si el bé està inclòs al *Catàleg de Masies cases rurals en sòl no urbanitzable*.

Com a BCIL o BPU alguns ajuntaments també poden incloure patrimoni natural (zones o arbres).

Respecte a la resta de tipologies (moble, documental, immaterial, natural), també existeixen altres categories de protecció:

- Béns mobles i documentals: BCIN o catalogats.

- Patrimoni festiu: 5 categories de protecció a través del decret 389/2006.
- Espais naturals: diverses categories de protecció segons la legislació sectorial: EIN,...
- Arbres monumentals: 6 categories de protecció a través dels decrets 214/1987, 47/1988, i 129/1999 (arbres monumentals; arbredes monumentals; arbres d'interès local; arbres d'interès comarcal, arbredes d'interès local; arbredes d'interès comarcal).
- Els camins ramaders estan protegits per la Llei 3/1995 de vies pecuàries (estatal) i han d'estar classificats pel Departament d'Agricultura de la Generalitat.

D'altra banda, l'any 2007 es va aprovar la Llei del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, que determina que els meteorits són patrimoni geològic protegit que no es poden exportar.

Quant als BCIN, cal tenir en compte el següent:

Són BCIN aquells béns registrats per la Generalitat de forma individual, i en tot cas, els següents, sempre i quan estiguin inscrits.

- Els castells (Decret 22.4.1949 recollit per la Llei 16/1985 LPHE i per la Llei 9/1993 LPCC).
- Les creus de terme de més de 100 anys (Decret 571/1963 de 14.3.1963 recollit per la Llei 16/1985 LPHE).
- Escuts, emblemes i pedres heràldiques de més de 100 anys (Decret 571/1963 de 14.3.1963 recollit per la Llei 16/1985 LPHE).
- Determinats museus (Decret 474/1962 de 1.3.1962 pel qual es declaren monument determinats museus).

Els de la província de Barcelona (excepte la ciutat de Barcelona) són: Museu de Granollers, Museu de Manresa, Museu Vicenç Ros de Martorell, Museu d'Història de Sabadell, Museu Cau Ferrat i Museu Romàntic de Sitges, Museu Tèxtil de Terrassa, Museu Episcopal de Vic, Museu de Vilafranca del Penedès, i Museu Victor Balaguer de Vilanova i la Geltrú.

D'acord amb indicacions del Servei de Museus de la Generalitat, es BCIN tant l'immoble del museu com les col·leccions que conté (que també són "museu"). Per tant, si fixem béns mobles inclosos en aquests museus, hem d'indicar "BCIN moble".

- Les coves, abrics i indrets amb art rupestre (Llei 16/1985 LPHE i Llei 9/1993 LPCC)

- La documentació de l'Arxiu de la Corona d'Aragó (Llei 9/1993 LPCC).

Nota 2. Perspectiva de gènere

És important tenir en compte la perspectiva o mirada de gènere en la redacció dels Mapes de Patrimoni, tant a l'hora de valorar i redactar els continguts de les fitxes, com en els tipus d'elements que s'hi incorporen, així com a la memòria final.

Caldria vetllar perquè els textos que es redactin estiguin lliures d'usos sexistes de la llengua. Vol dir, per exemple, prescindir d'expressions o usos esbiaixats que puguin invisibilitzar la presència o l'actuació de les dones. També cal evitar l'ús de paraules o estructures que puguin reforçar els estereotips de gènere o abusar del masculí genèric (es pot recórrer també als termes col·lectius o abstractes o a les formes dobles, sense excedir-se per no fer massa feixuc el text).

Per altra banda, en els casos que sigui possible, instem a revisar i a ampliar els referents que es mencionen als textos, amb la finalitat de no destacar únicament exemples masculins i donar visibilitat a les dones.

En cas de dubte, existeixen diversos documents de referència i consulta elaborats per organismes i administracions públiques com el Grup de Treball de *Museus i Gènere* de la Generalitat de Catalunya, que poden servir de guia i suport:

<https://drac.cultura.gencat.cat/handle/20.500.12368/36575#page=1>

Nota 3. Fotografies

El Mapa ha d'incloure fotografies dels elements fetes pel redactor/a, també pot incloure altres imatges que es considerin oportunes, sense limitació, sempre citant la font original i sempre que tinguin drets de reproducció. Com a mínim, la primera haurà de ser de conjunt. És imprescindible reflectir l'estat actual del bé amb fotos en color (recents o actuals).

En el cas dels arbres serà necessari posar una imatge de conjunt, una de detall que permeti distingir l'espècie, i una de la fulla.

És possible posar, de manera complementària, fotos alienes (d'un altre autor) o històriques (de llibres, fotos antigues de particulars, de l'estat del bé anys enrere, fotos de festes facilitades per l'ajuntament, fotos aèries, o d'altres similars.). També es poden escanejar mapes, plantes o dibuixos. En tots aquests casos caldrà posar la referència (dades com l'autoria, la propietat, o l'any) de cada foto o dibuix, al camp "observacions" o en el peu de cada foto. En tots els casos, s'haurà de tenir els drets de reproducció.

Un cop finalitzat el Mapa, el redactor/a haurà de lliurar a l'OPC totes les fotografies de producció pròpia de la següent manera:

Enviant una única carpeta amb totes les imatges d'un Mapa amb numeració única per a cada fotografia, que contingui l'identificador del municipi, juntament amb el número de la fitxa a la qual pertany, i el número d'imatge per fitxa.

Per exemple, la fitxa número 48 del Mapa de la Torre de Claramunt (identificador INE 08286) tindrà associades les imatges 08286-48_01, 08286-48_02 o 08286-48_03.

Les fotografies que pugui realitzar l'adjudicatària durant l'execució del contracte no inclouran la imatge de persones físiques identificades o identificables.

En cas que en les fotografies apareguin persones de manera accessòria, aquestes es realitzaran de manera que les persones no resultin recognoscibles sense esforços desproporcionats.

Malgrat les prevencions esmentades, en cas que les persones siguin identificables, si escau, serà recollit el consentiment informat previ de les persones afectades, d'acord amb l'article 13 del RGPD i l'article 11 de la LOPDGDD, i es conservarà la seva evidència que haurà de ser lliurada a la Diputació de Barcelona.

ANNEX 3. CRITERIS PER A LA REDACCIÓ DE LA MEMÒRIA DELS MAPES DE PATRIMONI NOUS I DE LES REVISIONS DE MAPES ANTICS.

1. ESTRUCTURA DE LA MEMÒRIA DE MAPES NOUS

La memòria pot presentar l'estructura, presentació i índex que es consideri adient, però sempre ha d'incloure els cinc apartats que es proposen. Es recomana una maqueta senzilla en format Word.

Ha d'estar correctament redactada (des de el punt de vista sintàctic i ortogràfic) en català. El llenguatge emprat ha de ser comprensible, entenedor i planer, adreçat a un públic general. Cal citar correctament les fonts i la bibliografia.

Abans de lliurar el text, els autors hauran de fer una revisió prèvia, acurada, tant d'estil com ortogràfica, vigilant especialment **les errades o errors tipogràfics**, de puntuació i de correspondència. **En cap cas, s'admetrà la còpia literal de textos** d'altres webs, llibres o recursos publicats sense la citació correcta. Els textos que es detectin com a còpies sense citació, seran considerats plagi. El plagi no està permès. Cal citar sempre les fonts d'informació i referenciar les cites textuais.

Especialment (tant a la memòria com a les fitxes), cal tenir cura d'aplicar correctament l'apòstrof i el punt volat a la ela geminada, així com l'ús de les majúscules.

Es poden incloure imatges (fotografies) de conjunt, generals, o d'elements fixats especialment destacables o no fixats, amb els corresponents peus de foto.

Cal tenir present que es tracta d'un informe, no d'un llibre d'història del municipi.

La maquetació final i les portada/contraportada de l'informe serà afegida pel tècnic de referència del contracte de l'OPC amb el model normalitzat de la Diputació de Barcelona.

La memòria ha de contenir, com a mínim, cinc grans apartats:

- A. Metodologia
- B. Diagnosi

- C. Anàlisi d'elements fixats i llistat d'elements no fixats
- D. Recomanacions
- E. Bibliografia

En el cas de les revisions de Mapes antics, es redactarà un document per poder actualitzar la memòria del Mapa (que s'annexarà a la memòria ja existent) on es recollirà tant la revisió com els nous elements patrimonials incorporats. Caldrà també actualitzar els apartats relatius a les estadístiques i a les recomanacions. Aquest document es revisarà i validarà per l'OPC.

A. METODOLOGIA

Capítol dedicat a exposar la metodologia de treball emprada. Ha d'incloure:

- Crèdits (empresa, autors, col·laboradors) i encàrrec. Cal deixar clar que el treball està realitzat per encàrrec de l'OPC de la Diputació de Barcelona, a partir de la petició efectuada pel municipi. Cal citar el tècnic de la OPC que ha fet el seguiment i supervisió del treball.
- Agraïments. Persones i entitats del municipi i personal municipal. Citar especialment els particulars que han aportat documentació i informació i que han col·laborat en la localització dels elements.
- Dates de realització.
- Fonts consultades (arxius...). Planimetria emprada. I remetre's a la Bibliografia al final del treball.
- Explicació de la fitxa i criteris de selecció (d'acord amb la plataforma web dels Mapes).
- Metodologia de treball per fases
 - a) Buidatge de fons bibliogràfics
 - b) Treball de camp, recollida de dades
 - c) Treball de gabinet, elaboració de les fitxes i de la memòria.
- Criteris generals d'intervenció i selecció emprats a l'hora de fixar o descartar els elements detectats.

B. DIAGNOSI

Capítol dedicat a analitzar globalment el municipi i el seu patrimoni. Ha d'incloure:

- Breu introducció sobre el **marc geogràfic i el medi físic** (geomorfològic).
- Breu introducció sobre el **poblament, l'estructura econòmica i les comunicacions**. Contextualització territorial (comarca, distàncies, municipis limítrofes). Especial menció a “zones” i divisions naturals (antigues parròquies, pedanies, agregats, nuclis, barris, urbanitzacions...). Xarxa de camins (especial menció al senderisme) i de transports i comunicacions. Principals activitats econòmiques per sectors, sobretot les que tenen impacte paisatgístic (mineria, agricultura,...).
- Breu **síntesi històrica**.
- Breu capítol sobre la **toponímia** (sobretot pel que fa al nom i escut del municipi; també cal referir-se als altres topònims rellevants del terme; les dades toponímiques relacionades directament amb els diversos béns fitxats s'han d'incloure a la mateixa fitxa).
- És recomanable posar un **mapa general** del terme amb els principals nuclis i zones referenciades.
- Descripció de l'**estat legal de protecció** patrimonial (Catàlegs de patrimoni en vigor o en elaboració, en el marc del planejament urbanístic, si n'hi ha; BCINs i BCILs declarats; arbres monumentals o festes declarades; parcs naturals i PEIN, o altres figures legals).
- **Equipaments patrimonials existents** (com arxius o museus). Especial atenció, si escau, sobre la realitat dels museus i col·leccions visitables.
- Anàlisi global de la **situació del patrimoni del terme**. Valoració, descripció general, elements destacables.

C. ANÀLISI D'ELEMENTS FITXATS I LLISTAT D'ELEMENTS NO FITXATS

En aquest capítol cal incloure:

Una anàlisi del patrimoni local a partir del coneixement recollit a les fitxes dels elements. Per això, s'elaboraran gràfics percentuals específics de la situació del patrimoni local en funció dels següents camps d'informació: per **tipologies**, per **titularitats**, per **cronologies** i per **estat de conservació**.

Per altra banda, s'inclourà un apartat específic un llistat dels **elements no fitxats**. És a dir, la relació d'elements poc significatius o que en un moment donat van ser oberts o plantejats com a fitxa però que finalment han estat descartats com a tal. El tipus de redacció es lliure (es poden fer taules o llistats). Cal que estiguin ordenats per les tipologies establertes. Altrament, caldrà indicar el motiu per el qual no s'ha fitxat aquell element: han desaparegut, són elements que no tenen prou entitat com per ser fitxats o són elements que no s'han pogut localitzar, per exemple.

Es tracta d'un capítol clau perquè, davant dels dubtes de fitxar o no determinats elements que potser no tenen prou valors o prou significació, aquest capítol permet descartar-los sense perdre la informació recollida. Això també permet ser més selectius a l'hora de establir quins elements s'inclouen al Mapa. Davant del dubte, es recomana ser selectiu, no fitxar l'element i incloure'l en aquest capítol.

D. RECOMANACIONS

Probablement, és un dels capítols més importants de la memòria (que només formarà part de la versió interna únicament visible per l'ajuntament i la Diputació de Barcelona). Ha de presentar una proposta de mesures de protecció, conservació, gestió i dinamització del patrimoni local que el municipi podria tenir en compte per a la futura gestió del patrimoni.

Cal definir breument una sèrie de mesures que es recomanen a l'ajuntament en relació amb la gestió del patrimoni que s'ha inventariat. Es tracta d'aprofitar la profunda immersió feta per redactor/a, que després del coneixement adquirit sobre el terreny en relació amb les característiques i potencialitats del patrimoni local, està en condicions de suggerir idees i destriar propostes. Sempre des d'un prisma de considerar el patrimoni com un recurs de desenvolupament local, adreçat als ciutadans que l'han de gaudir i que és susceptible de ser gestionat des d'una perspectiva local i des d'una òptica integral.

No es tracta d'elaborar un pla estratègic: es tracta d'enumerar i detallar de manera prioritzada algunes propostes i possibilitats en els camps següents:

Línies estratègiques

Idees força, aspectes emblemàtics o potencialitats del patrimoni local a l'hora d'orientar possibles línies futures de desenvolupament, específicament pel municipi d'on s'elabora el Mapa.

Protecció

La necessitat d'elaborar o actualitzar el catàleg de patrimoni immoble; la proposta d'inclusió en el *Catàleg de béns a protegir*, inclòs dins del POUM (o si aquest està ja elaborat, proposar-ne una revisió), de nous elements com els jaciments arqueològics i altres béns immobles recollits al Mapa no inclosos al Catàleg i que es considerin imprescindibles; la proposta d'establir dins les eines de planejament urbanístic específic els corresponents mecanismes de protecció del patrimoni immoble, si escau; la proposta d'instar a la Generalitat d'incoar expedient per declarar BCIN determinats béns, si és el cas; la proposta de declarar singularment BCIL per part de l'ajuntament determinats béns immobles, si és el cas.

Conservació

Alertar de les condicions negatives de conservació de determinats béns, sobretot si amenacen ruïna, i del perill que representa per les persones i el patrimoni, tot recomanant (a l'ajuntament o a les administracions d'àmbit superior) l'adopció de mesures. Fer propostes de restauració i consolidació de determinats béns.

Difusió

Fer propostes de dinamització, explotació sostenible i rendibilització social del patrimoni local, com ara senyalització, rutes, dossiers didàctics, visites, activitats escolars, exposicions o publicacions. I més enllà, propostes sobre dinamització turística (turisme cultural, turisme rural, per exemple). Especial atenció mereixerà l'existència d'un **museu** o sala d'exposició permanent. Si aconsegueix els mínims requisits tècnics, caldrà recomanar-lo com a òrgan impulsor de la gestió del patrimoni local i potenciar la seva figura. Si no aconsegueix els mínims, caldrà posar de manifest els déficits i plantejar la seva viabilitat, sense amagar que mantenir un museu amb condicions suposa un elevat repte municipal des del punt de vista econòmic. En el cas

que hi hagi una col·lecció o un patrimoni realment excepcional i es recomani crear un equipament específic (un museu o un centre d'interpretació), caldrà ser molt prudent i realista. Més aviat és aconsellable no recomanar als ajuntaments la creació d'aquest tipus de centres culturals i fer un discurs més aviat dissuasiu.

Recerca

Tot i que no és una missió pròpia i prioritària de l'ajuntament, es poden també recomanar activitats d'investigació, sempre en col·laboració amb entitats socials i científiques (centres d'estudis o grups de recerca locals, si n'hi ha; museus; universitats, o altres entitats dedicades a la recerca local), com per exemple, premis, beques, estudis o revistes, sobre aspectes que s'hagin detectat com a rellevants i que presentin potencialitat científica, social i pedagògica.

L'apartat de "Recomanacions" ha d'incloure preceptivament referències als projectes, intencions i futures actuacions que l'ajuntament tingui previst, si és el cas, d'acord amb documents elaborats i/o aprovats pel mateix consistori i/o les informacions orals que hagi proporcionat.

Cal recordar que és la Diputació de Barcelona l'entitat que lliura finalment el Mapa a l'ajuntament i la que impulsa i recomana les idees i propostes d'aquest capítol.

L'OPC, mitjançant els seus tècnics, es reserva el dret de supervisar i, fins i tot, modificar o ampliar-ne els continguts.

E. BIBLIOGRAFIA

Referències bibliogràfiques de les obres citades, tant en el text de la memòria com en les fitxes. Es pot posar un annex bibliogràfic complementari d'obres no citades. També es pot incorporar un apartat de fonts consultades (arxius, recursos digitals, o webgrafia).

Per les cites, s'ha d'emprar el sistema americà, per ordre alfabètic. Exemples:

- En el cas d'un llibre o monografia: ROIG, Josep (1980). *Avià en el cor*. Ajuntament d'Avià.

- En el cas d'un article de revista o d'una comunicació a un congrés: ROIG, Josep (1980). "Avià en el cor". *L'Avenç*, núm. 234, juliol 1980, p. 11-23.

En el text, la cita ha de ser:

- segons Roig (1980:12) o segons Roig (1980).
- o posar (ROIG, 1980) o ROIG (1980:12) al final de frase.

2. ESTRUCTURA DE LA MEMÒRIA DE REVISIÓ DE MAPES ANTICS

En el cas de la revisió d'un Mapa antic, es redactarà un document que actualitzarà la informació i on es recollirà tant la revisió dels elements continguts fins al moment, així com els nous elements patrimonials incorporats. Aquest nou document s'annexarà a la memòria existent.

La memòria, complementària de la ja existent, ha de contenir, com a mínim:

1. Antecedents
2. Criteris de revisió
3. Principals actualitzacions
 - 3.1. Nous elements fixats
 - 3.2. Elements desapareguts
4. Actualització d'estadístiques globals del Mapa
 - 4.1. Per tipologies
 - 4.2. Per titularitat
 - 4.3. Per cronologia
 - 4.4. Per estat de conservació
5. Actualització de les recomanacions
6. Nova bibliografia i documentació incorporada

Els criteris de format i correcció lingüística d'aquesta memòria són similars a la de les memòria de mapes nous.

ANNEX 4. INFORMACIÓ QUE HA DE FACILITAR L'AJUNTAMENT AL CONTRACTISTA (Nous mapes i revisions)

A. LOGÍSTICA

- Col·laboració del personal municipal, en general.
- Espais de treball ocasionals a l'ajuntament o dependència municipal, quan sigui necessari, i l'ús de determinats serveis en la fase de treball de camp (telèfon, fotocòpies, ordinador, o material fungible, per exemple).

B. DOCUMENTACIÓ

- Arxiu Municipal.
- Documentació referent a catàlegs municipals, plans especials o generals, normes subsidiàries o qualsevol altre figura de planejament urbanístic, aprovat o en tramitació, si existeix.
- Inventaris de béns de qualsevol naturalesa.
- Cartografia i planimetria del terme, en diverses escales, en format digital, si es possible, i en format paper.
- Bibliografia i publicacions (llibres, monografies, revistes locals o programes de la festa major, entre d'altres) editades per l'ajuntament, associacions o d'iniciativa privada, així com informacions, reculls, treballs escolars, fons d'imatges i altres materials dipositats a l'ajuntament o que puguin ser facilitats per l'ajuntament.

C. ENTORN

- Una carta de presentació o credencial per als redactors/es del Mapa, signada per l'Alcalde o Alcaldessa, explicant-ne la tasca que es porta a terme i així facilitar als autors el treball de camp. L'OPC en proporcionarà un model.
- Una relació de noms, adreces i telèfons de persones (afezionats, persones grans o estudiosos) i associacions susceptibles de subministrar documentació, informacions o localitzacions. Una estratègia de contacte, col·laboració i participació d'aquestes persones en el treball.
- Gestions de l'ajuntament, en cas de necessitat, per tal de facilitar l'accés a determinats elements patrimonials de difícil o accés o particular (com masies aïllades, per exemple).

- Difusió de la realització del Mapa, sobretot durant la fase de treball de camp, per tal d'informar i esperonar la col·laboració dels veïns, mitjançant el butlletí municipal, la web municipal, cartes específiques a les bústies, xarxes socials, o el mitjà que consideri més adient.

ANNEX 5. PAUTES PER A LA PRESENTACIÓ PÚBLICA DE MAPES NOUS I REVISIONS DE MAPES

1. PRESENTACIONS MAPES NOUS:

En el cas d'un nou Mapa de Patrimoni, l'empresa contractista o el redactor/a haurà de participar en un acte públic de presentació al municipi, excepte que l'Ajuntament declini de la seva realització. En aquest acte, el tècnic encarregat del contracte de l'OPC farà una breu presentació metodològica i el/la redactor/a del Mapa exposarà, amb suport visual digital, un resum.

La presentació per part de l'empresa contractista o redactor/a ha de consistir en l'explicació del patrimoni que s'ha documentat amb exemples, de manera que ha de ser molt visual i ha de donar una idea general del tipus de patrimoni que té el municipi, dins un relat que pot ser històric. No s'han de presentar les recomanacions, ja que estan reservades al personal tècnic de l'ajuntament.

El tècnic de referència del contracte de l'OPC facilitarà una plantilla al redactor/a per fer la presentació en un PowerPoint.

A més de les intervencions que puguin fer els càrrecs municipals que cada ajuntament determini, es presentarà un breu guió dels continguts de la presentació per part del tècnic de referència de l'OPC i per part de la o les persones que han fet el treball:

1) Presentació per part de la Diputació de Barcelona:

- a. El tècnic/a de referència de la Diputació de Barcelona presentarà el programa de Mapes en general i una visió ràpida del Sistema d'Informació Geogràfica resultant del procés d'inventari.
- b. La presentació del programa de Mapes n'explicarà la filosofia i la metodologia, deixant ben clar que no es tracta d'un instrument de protecció, sinó d'una eina de coneixement de la qual es poden derivar actuacions de protecció, conservació, recerca i difusió que és transversal i pot ser útil per a la definició de polítiques en matèria de cultura, urbanisme, turisme, educació i medi ambient.
- c. La visió ràpida del sistema d'informació geogràfica consistirà en una breu explicació dels continguts generals i de les diferents finestres de la pantalla,

del contingut de les fitxes i dos exemples de cerques, un sobre text lliure de les fitxes i l'altre sobre plànol.

d. La durada màxima ha de ser de deu minuts.

2) Presentació per part de l'empresa contractista:

- a. El representant de l'empresa contractista o el redactor/a explicarà les característiques generals del patrimoni que hagi estat inventariat en aquell municipi, amb especial deteniment en aquells elements que singularitzin especialment la població.
- b. També presentarà el resum estadístic dels elements inventariats, amb gràfiques que representin la composició d'aquest conjunt per tipologies, períodes, règim de propietat i estat de conservació.
- c. La presentació es farà amb el suport d'una presentació en PowerPoint o similar que segueixi la plantilla normalitzada que facilitarà l'OPC.
- d. Es procurarà que les imatges de la presentació representin adequadament la diversitat del patrimoni del municipi.
- e. S'evitaran en tot cas els judicis de valor i les crítiques a l'ajuntament i qualsevol referència a la política municipal.
- f. El representant de l'empresa contractista o redactor/a haurà d'agrair la col·laboració d'aquelles persones que hagin contribuït a la realització del Mapa i, si cal, en destacarà aquelles que més hi hagin participat.
- g. El temps màxim d'intervenció serà entre trenta i quaranta minuts.

En tot moment quedarà clar que qui ha realitzat el Mapa és la Diputació de Barcelona, i que l'empresa contractada o redactor/a per dur-lo a terme es limita a aplicar una metodologia de treball i una filosofia predefinides.

El temps total de totes dues intervencions no ha de superar els 50-60 minuts, per tal que l'acte no s'allargui més d'una hora (cal incloure en aquesta previsió la salutació i la cloenda per part dels responsables polítics de l'ajuntament).

En el cas que el contractista hagués ofert una segona presentació per als casos de Mapes nous, aquesta es realitzarà en coordinació amb l'Ajuntament, en les mateixes condicions i característiques que la primera presentació descrita anteriorment.

Aquesta possible segona presentació té per objectiu presentar el Mapa a col·lectius diferents o en casos de municipis amb diferents nuclis de població on es puguin fer presentacions més properes.

2. PRESENTACIONS DE MAPES ANTICS REVISATS:

Pel que fa a les revisions de Mapes antics (que no requereixen de presentació obligatòria), en el cas que l'empresa contractista hagués proposat com a millora del contracte fer una presentació pública, caldrà que hi participi en un acte al municipi corresponent, on farà la presentació de l'anàlisi i interpretació de resultats de la revisió, excepte en el cas que l'Ajuntament declini de la seva realització.

En aquest acte, l'OPC exposarà una breu presentació metodològica i l'empresa contractista detallarà les principals actualitzacions i les noves fitxes de patrimoni cultural inventariades, a més dels criteris de revisions, amb especial deteniment en aquells elements que singularitzin especialment la població.

Metadades del document

Núm. expedient	2026/0001131
Tipus documental	Plec de clàusules o condicions
Títol	Plec de prescripcions tècniques aplicable a l'acord marc amb diverses empreses per la prestació dels serveis de realització i revisió de mapes de patrimoni cultural local dins la Província de Barcelona.
Codi classificació	1404 - Contractacions de serveis derivades d'acord marc

Signatures

Signatari		Acte	Data acte
Nuria Lomas Pascual (TCAT)	Responsable directiu Servei Promotor	Signa	18/09/2026, 17:07

Validació Electrònica del document

Codi (CSV)	Adreça de validació	QR
4f506f44419b17acc69a	https://seuelectronica.diba.cat	

